

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 47—Vol. LVIII.

Friday, 2nd December, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

A Tribute To Albert Christopher

STATESMAN, sportsman, social worker, soldier—and much else—that was the late Albert Christopher. For many years he was not actively on the scene of Indian public life owing to ill-health but more than fifty years of Albert Christopher's life have been wound up inextricably with the history of the Indian people in South Africa. He played, in his time, a remarkably varied part in the life of the community. He not only helped it in times of crises but also took an active part in shaping the history of the Indian people. He took an active part in the Passive Resistance Movement organised by Mahatma Gandhi in South Africa in 1913, in what is known, in official records, as the "Natal Strike." As a young man, Albert Christopher stood shoulder to shoulder with Gandhiji and when the "battle" ended he merged from it tried and tested, and ready for further valuable service for his community

WHEN World War I broke out in 1914 he went on service and served king and country to the extent that this country would allow an Indian volunteer to serve. He was not permitted to bear arms but within the limitations imposed on him because of his colour he achieved much—so much that he was awarded the Distinguished Conduct Medal. This was no mean achievement for a man who was deliberately prevented from serving his country by the rulers of the country.

Once the war was over Albert Christopher turned to the public life of the community and served it through the Natal Indian Congress and the South African Indian Congress until the split in the Indian community in 1932 over the issue of repatriation. Mr. Christopher could not see eye to eye with his colleagues in the SAIC and, feeling that co-operation with the Government in exploring the possibility of sending Indians to some other part of the world, if they would not all go back to India, was a betrayal of his people, he left the SAIC and founded the Colonial Born and Settlers' Association. And for a while there were two distinct political bodies serving the community. Later, as the result of the good offices of Sir Sarvapalli Radhakrishnan, who was lecturing in South Africa, the Natal Indian Congress and the Colonial Born and Indian Settlers' Association merged and the Natal Indian Association was formed but, unfortunately, there was no sound basis for unity and

so the community was left with two organisations in practice, the Natal Indian Association, and the Natal Indian Congress. In the Association Mr. Christopher served with distinction. His last outstanding contribution to the political life of his people was his visit to India in connection with the Asiatic Land Tenure and Indian Representation Act. He went as one of the delegates of the NIA who canvassed opinion in India for the cause of the Indians in South Africa. Shortly after that he retired from political life—but not from public life for he still had much fire in him. He turned his whole hearted attention to social work and with his wife, Mrs. Gadija Christopher, he did immensely valuable work in the Durban Indian Child Welfare Society.

His interests were varied. He took a significant part in sports too. Not only was he active in games himself but he was a competent administrator. The present generation does not remember it but it was he who organised and sent a team of S.A. Indian footballers to India in 1922. This team was called "Christopher's Contingent".

He was also a competent writer and on many occasions stood in as editor of 'The Indian Opinion'. He was a trained lawyer and he brought to the craft of journalism the analytic mind of the lawyer. He served with distinction Gandhiji, Phoenix Settlement and 'Indian Opinion.'

His was a life lived very fully

(Continued on page 372)

Gandhi Peace Award For Mrs. Roosevelt

THE Press Trust of India reports that India's Permanent Representative at the United Nations, Mr. C. S. Jha, presented the Gandhi Peace Award to Mrs. Eleanor Roosevelt at a luncheon at New York University.

The award is shared by Mrs. Roosevelt with Dr. Edwin S. Dahlberg, the 68-year-old author-clergyman.

This is the first year of the award, instituted by an American organisation called Promoting Enduring Peace Inc.

This year's prize is a figure of Mahatma Gandhi on wood. It is to be presented each year for a selected person for his or her contribution to peace.

Addressing a gathering of 4,000 people including Congressmen, professors and others distinguished in various walks of life, Mr. Jha said that Mahatma Gandhi's message was never more needed than in this atomic age when mankind could take either the road to annihilation or enter a new era of peace and prosperity.

Mr. Jha added that though Mahatma Gandhi belonged to another generation, he had sensed the challenge of the atomic age.

TOLSTOY ANNIVERSARY

THE 50th anniversary of the death of Leo Tolstoy, which fell on November 20, was being commemorated in the Soviet Union by numerous special editions of the great writer's works as well as by public ceremonies in many parts of the country. Performances of Tolstoy's plays were given in Moscow and in other cities.

Altogether 50 of Tolstoy's works are being published in various editions with a total of over 4,000,000 copies. Among these will be the first volume of a new illustrated edition which will include literary works, collections of articles written for newspapers, correspondence and extracts from the author's diary. De luxe editions of "War and Peace" and "Sebastopol" are in preparation, as well as a series of works specially designed for young readers.

Besides these new editions of the author's writings, a number of books about Tolstoy are being published. The Tolstoy State Museum has already issued a monograph by A. Saburov on "War and Peace," a study by V. Zhdanov on "Resurrection" and a

collection of articles by well-known writers on Tolstoy's works. A publication to be issued shortly is a collection of essays on "Tolstoy the Artist."

Among public ceremonies planned are the unveiling of monuments in Moscow and in Tula, not far from Tolstoy's country estate at Yasnaya Polyana where he is buried. A series of anniversary stamps is to be issued by the Soviet postal authorities for the occasion.

Theatres in many parts of the Soviet Union are giving new productions or revivals of Tolstoy's plays. In Moscow, a special ten-day festival of plays performed by the best theatrical companies from various Soviet Republics was held in the theatre of the Kremlin. Performances of Prokofiev's opera inspired by "War and Peace" was given at the Bolshoi Theatre in Moscow, and in Leningrad and Kiev.

The cinema commemorated the event with a production of Tolstoy's "Resurrection" in two parts, and a film based on the story "The Cossacks." A documentary film called "Lev Niko-

(Continued on page 372)

Indian Opinion

FRIDAY, 2ND DECEMBER, 1960

Indians On The Anvil

HOT on the heels of the announcement of the "tribal college" for Indians comes the proclamation of further group areas for Indians. In all the proclamations so far made by the Government it is the Indian who has been most and worst affected by the grouping. It does not avail any one to claim that in the recent proclamations, made during the week, that Europeans and Indians alike will be displaced. No proclamation which the Government will make in the future can, in any way whatsoever, match up to the effects produced by the proclamation of Cato Manor as an area for Europeans. And while the Government is steadily and inexorably grinding forward with tribal colleges and group areas which batten down on Indians mercilessly, the Indian community, lacking in competent leadership, is in the position of a helpless looker-on. The Government is working inwards from the peri-urban and suburban areas and those who are settled in the heart of the city feel safe that nothing is likely to happen to the business and the residential premises situated in the centre of Durban. It is this arrangement of the Government, this slow but determined assault on the homes and the business of the small man, which will ultimately lead the Government to make a substantial assault on homes and businesses in the centre of the city. This must not be overlooked.

There is a school of thought in the Indian community that something is bound to happen sooner or later in South Africa or overseas which will stop the implementation of the apartheid policies of the Nationalist Government. Unfortunately this is not likely in the foreseeable future. Internally Dr. Verwoerd has won a referendum in the teeth of the strongest possible opposition that could be offered by that section of the European population of the country which is opposed to Nationalist doctrines. He has now announced plans for a republic day next year. And although Natal may fume and fret over the elimination of monarchist traces from South Africa there is not much difference between Natal and the Nats. on the question of the place of the Indian people in South Africa.

At one time, in the period shortly before the referendum on the republic was held, the Nats. were threatened that the establishment of a republic would lead to the expulsion of the country from the Commonwealth of nations. Immediately after the referendum this journal pointed out that Britain would not force the issue of the expulsion for the simple reason that much too much British money is invested in this country and that she would use her good offices to canvass South Africa's case with other members of the Commonwealth. Australia, Canada and New Zealand have always been sympathetic critics of South Africa for they are bound by the kinship of colour with the Union. Whether South Africa will be permitted to remain in the Commonwealth will then depend upon

(Continued on next page)

"Separate But Equal University"

When the government first announced its intention of the doors of the 'open universities' to non-Europeans, the U of Cape Town and the University of the Witwatersrand, a joint conference consisting mainly of senior members of their with the object of preparing for publication a reasoned statement the value of the open university in South Africa. The met in Cape Town on January 9, 10 and 11, 1957 and were published in a book entitled "The Open Universities in Africa" (Witwatersrand University Press.) The following last chapter of this book and should, in view of the fact that Indian "tribal college" has been announced, prove of interest value. It is entitled 'Separate But Equal.'—Ed. I.O.

THE importance of 'academic freedom' is conceded by advocates of separate university facilities for different races. But they assert that if separate facilities were provided which were substantially equal, the exclusion of non-white students from the facilities at the open universities would involve no clash with academic freedom.

The idea that there would be no clash with academic freedom if separate facilities were substantially equal was asserted even by the Holloway Commission. The Commission conceded that academic freedom involves the freedom of the university to seek the truth. It recognized further that academic freedom includes the right to communicate acquired knowledge and hypotheses to others. And it admitted that a university's freedom to communicate knowledge to others connotes the freedom of students to receive information. *Prima facie*, therefore, to exclude any group of students from the opportunity of receiving the information which a university has to impart would be restriction of academic freedom, and, in the Commission's own words, 'should be introduced only with the utmost circumspection and in the most serious circumstances. Nevertheless, in the face of this, its own cogent logic, the Commission asserted, without giving any reason, that is the non-white students excluded from the open universities were to have substantially equal opportunities by 'the provision of proper facilities for them at other universities, there would in principle be no clashing with the fundamental concept of academic freedom as outlined above.'

We shall show that despite its plausibility the 'separate but equal' doctrine has no legitimate place in university education, because it fails to take account of those factors which matter most, namely the factors which

cannot be assessed in monetary terms. Any serious attempt to equality, even in regard to social or monetary factors would be so costly and inevitably wasteful that it inevitably break down in practice.

The attempt to give but substantially equal educational facilities in a society is not new. It has long years of trial in the U States of America, years progressively revealed the ousness of the underlying and finally led to its tion.

The record of American perience of the working of 'separate but equal' largely to be found in decisions on the Fourteenth Amendment of the United Constitution. The 7 Amendment was ratified in and its provisions, in so they are relevant, lay down no State shall 'deny to any within its jurisdiction the protection of the laws.' For years it was assumed that clause meant that racial tion in State educational tions was not, in itself, a of the Constitution provided substantially equal facilities made available. In short, education was treated very like a public amenity—in fact a railway service, in respect which the 'separate but doctrine had its origin.

Within narrow limits this feasible. The doctrine of 'separate but equal' is workable, great expense, in regard to ial factors which can be measured, or assessed in or monetary terms. Thus it quite possible to ensure that store of hydrochloric acid in chemical laboratory in sity shall be equal to that another university. There

(Continued on page 375)

DEATH OF MR. A. CHRISTOPHER

THE death occurred on Thursday last, November 24, of Mr. Albert Christopher, one of South Africa's most distinguished Indians. Mr. Christopher who died at his home, 431 Park Station Road, Greenwood Park, Durban, was 75. He played a colourful role in South African life as politician, lawyer, soldier and social worker. He was a close associate of Mahatma Gandhi and on many occasions edited "The Indian Opinion."

Mr. Christopher, who was an advocate of the Supreme Court of South Africa, was ill for some time. He collapsed in his chambers in Queen Street on Wednesday afternoon.

He was born and educated in Durban, and later studied at Lincoln's Inn in London, where he was called to the Bar. He joined the Natal Bar after his return from England in 1926 and was one of few Indians in Natal who practised as advocate, attorney and conveyancer.

Much of his early legal career in Natal was devoted to the furtherance of the interests of Indian sugar planters and farmers. He was also an expert on Indian road transportation matters and helped to organise and stabilise trade unions among Indians.

Gandhi's Friend

Mr. Christopher was one of Mahatma Gandhi's closest associates during the passive resistance campaigns in 1913. He was president of the Natal and South African Indian Congresses and the now defunct Colonial-Born Indian Settlers' Association and the Natal Indian Association.

He went to New Delhi in 1946 as a senior member of a delegation to advise the Government of India on the Union's treatment of people of Indian origin, and later the same year he attended the United Nations meeting in New York as an adviser to the Indian delegation.

Mr. Christopher was one of the first Indians in the country to enlist during World War I and he saw service in East Africa as a non-commissioned officer. He was awarded the Distinguished Conduct Medal. The King's Silver Jubilee medal and the Queen's Coronation medal are among his other awards for meritorious service to the Indian community.

He and his wife took a keen interest in the work of the Durban Indian Child Welfare Society. The eminent position which the society now occupies among social welfare organisations is almost entirely due to their unselfish services to that body.

It was mainly as a result of Mr. Christopher's efforts that the first technical classes for Indians

were started in Durban in 1929

Mr. Christopher was vice-president of the South African Soccer Federation, honorary life vice-president of the South African, Natal, Southern Natal and Durban Indian football associations, and the South African, Natal, Southern Natal and Durban Indian cricket unions. He was also patron of the Greenwood Park Indian Lawn Tennis Club.

He is survived by his wife, Mrs. Gadija Christopher, a son, Mr. Gool Christopher, an attorney, and two daughters, Dr. Z S. Christopher and Mrs. H. Pillay, who is at present articled to an attorney.

Indian Shop Hours Over Holidays

IN a statement Mr. E. H. Ismail, president of the Durban Indian Retailers Association, says, "To avoid confusion among Indian traders my Association supplies the following information in connection with the opening and closing of shops during the Christmas and New Year Holidays in Durban:—

Thursday 15th December—open 7 a.m. to 5 p.m.
Friday 16th December—closed.
Saturday 17th December—open 7 a.m. to 1 p.m.
Friday 23rd December—open 7 a.m. to 9 p.m.
Saturday 24th December—open 7 a.m. to 1 p.m.
Sunday 25th December—closed
Monday 26th December—closed
Tuesday 27th December—closed.
Saturday 31st December—7 a.m. to 1 p.m.
Sunday 1st January—closed.
Monday 2nd January—closed.
Tuesday 3rd January—open 7 a.m. to 5 p.m.

History And Culture Of The Indian People

(Indian Opinion India Service)

BOMBAY. PROF. HUMAYUN KABIR, Union Minister for Scientific Research and Cultural Affairs, inaugurated at a function at Bhadratiya Vidya Bhavan, Bombay, 11 new publications of the Bhavan in its series on history and culture of the Indian people.

Maharashtra's Governor, Mr. Sri Prakasa, presided, Mr. K. M. Munshi, Founder President of the Bhavan, welcomed the guests.

Prof. Kabir said that so far, Indian history had been presented

more in relation to monarchs and military conquerors than in relation to the Indian people. The Bhavan's present series of publications represented the first systematic attempt to present the history and culture of the people of India, he added.

Among the publications was a book by the late Dr. Bhagwandas, whom Prof. Kabir described as a sage of modern India. His book, Prof. Kabir said, was a classic of modern India. It is titled "Essential Unity of All Religions"

Indians On The Anvil

(Continued from previous page)

the attitude of African and Asian states. In our last issue we carried a report from India discussing the possible continuation of South Africa as a member of the Commonwealth in spite of her becoming a republic. Neither India nor Malaya is prepared to make a categorical statement about South Africa's future in the Commonwealth. And all the auspices are that she will remain within rather than be pushed without. So nothing drastic is likely to happen in the Commonwealth which is going to slow down apartheid policies in South Africa.

All these things considered the Indian people must not delude themselves that tribal colleges and group areas will come to a halt. No mistake must be made about the fact that the Government is determined. Of course, in terms of numbers the Indian people do not matter much in the future history of this country. They have commemorated their centenary in South Africa but it is more and more clear that there is not much of a future for them in South Africa. The immediate question, however, is what are the Indian people going to do about the steady inroads that are being made into their properties.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3 1/2" Diameter Mouth Pickle Jars

1/2 Gallon 9/6 each F.O.R. DURBAN

1 " 12/6 " " "

2 " 20/- " " "

3 " 35/- " " "

4 " 45/- " " "

PACKING EXTRA.

CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,

P.O. BOX 1250.

DURBAN.

INDIA SUPPORTS U.S. FOOD PLAN

IN the United Nations India has given support to a resolution sponsored by the U.S.A and three other countries, proposing to make available food surpluses to agriculturally under developed countries, in consultation with the Food and Agriculture Organisation.

Ghana and Burma also supported the resolution. Mr. B. K. Nehru, India's Commissioner-General for Economic Affairs in Washington, told the 99 member U.N. Economic Committee which has the draft resolution before it, that localised agricultural surpluses had accrued before in human history, but they had often been dealt with in a manner harmful to the human race. Crops had been deliberately burnt by fire or ploughed back into fields while millions of human beings in some other parts of the world were crying out for food.

This had been done in the name of an outdated economic theory which confounded demand in terms of money with demand in terms of need.

He said: "It is a great tribute to the maturity of the human race that post-war agricultural surpluses had been dealt with in a much more rational manner and had been distributed to countries in need of agricultural products, and which did not have the wherewithal to pay for them, on a basis which, in effect, enables them to get surpluses when they need them, with payment in real terms being left to be made at some future date."

Recalling that India had benefited from such surpluses from the United States for many years, and later also from Canada, the Indian delegate said that these programmes were of immense interest to those developing countries which were short of agricultural products.

Continuing, the Commissioner-General said that the benefit that a developing country like India would be receiving by being able to feed its population better than it could if left to its own resources is that it can maintain social and, therefore, political stability while it is engaged in the task of economic development—a task that required continuing, ever increasing and almost unbearable sacrifices from its people.

He said that those opposed to the programme of distribution of surplus foodgrains argued that it interfered with the normal course of trade. These countries could not be more wrongly advised.

If India did not receive these surpluses, he added, she would not buy more foodgrains from abroad for the simple reason that she does not possess foreign exchange to buy any more than she already does. She would

have to make do with whatever foodgrains she herself produces and would, therefore, be faced with two alternatives; one would be to let the forces of supply and demand have free play and allow the price of foodgrains to rise and adopt rationing by the purse, which would involve, in effect, starvation or near-starvation for millions of people.

Alternatively she could and probably would introduce comprehensive rationing system through physical controls, limiting consumption of foodgrains by every human being in India and distributing the overall shortage, which is at present somewhere in the neighbourhood of five per cent, over the entire population.

In either case, he added, not one ounce of additional foodgrains would be bought from abroad, and countries which were concerned about their commercial markets would not be benefited in the least; and all that would happen would be for a state of suspense, discontent and uncertainty to arise in India which would greatly hamper her task of development.

This would not only be to the detriment of India but to the whole world which, to put it at its lowest, was presumably interested in expanding its markets, whether for agricultural or industrial products through an increase in the purchasing power of vast masses.

A Tribute To Albert Christopher

(Continued from front page)

in service to his people. While there is sorrow at his passing there is also the satisfaction that he enjoyed more than the allotted three score years and ten on earth and, even greater satisfaction, that the years were full and rich; that he served honestly and well. Many will disagree with him—many did—for he was a vigorous and merciless critic of what he opposed—but none can point a finger at him. To his widow and his children the Indian community extends its sympathies and hopes that in the hour of their grief they will find solace in the fact that Albert Christopher is one of the select few who have served the community with distinction. 'The Indian Opinion', too, which he served at various times, extends its sympathies to his bereaved family.

Nehru Indignant Over Beating-up Of Indians In Congo

NEW DELHI—An indignant Lok Sabha was assured by an equally indignant Prime Minister Mr. Nehru, that the Government of India took the "gravest view" of the reported beating up of Indian Army officers serving with the UN in Leopoldville on November 23, by Col. Mobutu's "mob of an army." Speaking on a spate of adjournment motions, Mr. Nehru said that the Government had no direct information so far about the deeply shocking incident in Leopoldville and had cabled to its representative there to send immediately an authentic account.

It has also sent another cable to its Permanent Representative at the U.N. advising him to see the Secretary-General and the President of the General Assembly, not only to convey India's "deep concern" but also to find out the steps that the U.N. proposed to take to deal with this "very serious matter."

What had happened, he said, affected the dignity of not only India but the U.N. He had a sense of foreboding that the whole structure was collapsing in the Congo because of "mob rule" by Col. Mobutu's army. But he did not expect an attack on the officers. It was all "scandalous."

The Speaker, Mr. Ayyangar, disallowed the adjournment motions but accepted Mr. Nehru's suggestion that the House should debate the latest developments in the Congo next week by which time the Government would have a report from its representative in Leopoldville and would also know what the UN proposed to do.

Mr. Nehru himself posed and turned down the possibility of India pulling out its men from

the Congo. That, he said, be "rather a weak running away from situation, I, therefore, do not propose that."

The Government pursue the matter through U.N. The whole situation in Congo, he said, had lately got entangled with 'pulls', which included seating of the Kasavubu in the U.N. He did wish to connect the incident with the UN in of the Kasavubu. However, it appeared that Mobutu had received ment from Mr. Kasavubu "some extent."

Tolstoy

(Continued from front page)

laevich Tolstoy" was shown general release.—UNESCO.

[Note: While he was in Africa Gandhiji, the founder "Indian Opinion", came the influence of Tolstoy's. He wrote to Tolstoy there was regular between the two, until T. death on November 20, 1. —Editor, I.O.]

DRY RED CHILL

No. 1 Mixed Grade Dry Chillies. Nett 30lb Bag 45/-
Any amount obtainable for Cash.

Green mangoes for 9/- per 100.

Write for Grain Bags and Sugar Pockets.

MAARMANS (Pty) Ltd
Box 26. Phone 128,
BRITS. Transvaal.

Indian Records Now Cheaper !!

7/6 Each (Plus 3d Tax.)

AVAILABLE IN SINGLES OR SETS

Some Of Our Latest Hits :

DIL DEKE DEKHO, UJALA, NAAGMANI, - USTAD, MAIN
MEHNDI, MISS INDIA, AGRA, NASHE-MEH-HOON, GHAR
ROAD, TALAQ, DO USTAD, SANSAR, AMAR DEEP,
MOTIHER INDIA.

Special Offer : 1 Box of Gujarat Records Assorted, 20 in Box
At a Give Away Price—30/- per Box.

ORDER NOW — FREE PACKING

C.O.D. Orders to include 7/6 deposit.

Only Obtainable At:

NATIONAL RECORD COMPANY,

2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St. & 50 Cathedral Road)
P.O. Box 1574 DURBAN Phone 67882

MORE GROUP AREAS IN DURBAN

THE following Press statement has been issued by the secretary of the Group Areas Board in connection with the Proclamation of more Group Areas in Durban:—

At the request of the Minister of the Interior a few particulars in regard to the proclamation of group areas at Durban are furnished for the information of the public.

In terms of the proclamation one White, two Coloured and four Indian group areas have been proclaimed. The White group area is a small area situated between the North Coast Road and the railway line opposite the point where Hedley Road joins the North Coast Road.

The Coloured and Indian group areas are situated to the west of the North Coast railway line, on the farm Dalker Fontein.

The two Coloured group areas form an entity which already contains a settled Coloured community with two schools and other amenities. It extends from the planned Industrial area (Coronation Brick and Tile) on the southern side to Hedley Road on the northern side. The lots adjoining Hedley Road on the northern side are also included in this area.

On its western sides the Coloured group areas are bordered by Indian group areas. This common boundary is mainly a topographic division. The southern portion thereof is a creek and further north the boundary is a back-to-back division along boundaries so selected that the topography contributes towards making demarcation as effective as possible.

The four areas proclaimed for members of the Indian group border on each other and extend northwards from the townships of Kenville and Kenville Extension No. 1 in the south, across the area situated to the west of the above-mentioned Coloured group areas, to Avoca situated on the municipal boundary. The western boundary of the Indian areas is the municipal boundary, except that the existing sugar plantations and brickfields jointly approximately 940 acres in extent, are left controlled.

Disqualified persons residing in the different group areas are allowed a liberal period within which to evacuate the areas concerned and no person is

required to leave an area before the evacuation period has expired.

The minimum evacuation period of one year has been laid down in respect of the White group area as there is no residential or other occupation. The Coloured group areas, however, house a large number of Whites and Indians. As a result thereof an evacuation period of five years has been laid down in respect of the area to the south of Park Station Road and seven years in respect of the area to the north thereof, also known as Effingham Road. Disqualified persons in the more western portion of the Effingham Road area, which has been proclaimed as a group area for members of the Indian group, are granted five years to evacuate the area. The remainder of the Indian group areas are preponderately occupied and owned by Indians and disqualified persons are therefore allowed one year to evacuate the areas.

The provisions of the Group Areas Development Act have, with the exception of the White group area, been made applicable to all the proclaimed group areas. In terms thereof, the Group Areas Development Board is responsible for dealing with affected property, that is, property which belongs to or is occupied by persons who are members of groups other than the group for whom the area concerned is proclaimed. The Minister appoints independent valuers to determine the values of these properties. The owners are given notice of the valuations, and if they are dissatisfied, they may lodge objections with the Group Areas Development Board which submits such objections to the valuers. If thereafter the owners are still dissatisfied, they may ask that the matter be determined by a revision court presided over by a magistrate.

Where affected property is sold at a loss the Group Areas Development Board will compensate the sellers to the extent of 80 per cent of the difference between what they receive for their properties and the basic values as determined by the valuers. An owner of affected property can, however, where the Board waives its pre-emptive right, surrender on a *quid pro quo* basis, his right to claim a depreciation contribution in respect of the property. If the owners sell their properties for more than the determined value,

they are required to pay over to the Group Areas Development Board 50 per cent of the difference between the selling price and the basic value.

It is the function of the City Council with the assistance of the National Housing Commission and, if necessary, of the Group Areas Development Board, to replan the areas in question and to provide the necessary services. It is also this body that is required to provide housing for those who are unable to do so themselves. Various types of houses are built in accordance with the income of such persons. The National Housing Commission has also embarked on a scheme whereby individuals can obtain loans on reasonable terms for the building of their own homes.

Quality Control Of Exports

THE Deputy Minister for Commerce and Industry, Mr. Satish Chandra, said in Bombay that the Government had decided to set up a committee to go into the question of quality control on our exports, and pre-shipment inspection measures.

The Deputy Minister, who was addressing a meeting of the Standing Committee of the Export Promotion Advisory Council, also proposed that it had been decided to set up a committee to review the existing export promotion measures. The composition of this committee would be announced shortly.

The export plan for 1960-61, the Deputy Minister said, covered 165 items which accounted for 90 per cent of exports. The target for 1960-61 was £487.5 million.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549,

MASTER BROS.

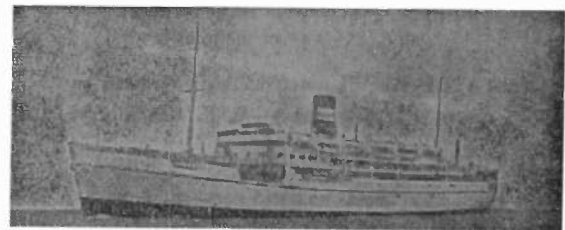
(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala Sails 5th Dec.

S.S. Santhia due 3rd Jan. Sails 8th January 1961

PASSAGE FARE FROM DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	with food	£117-15-0
Second "	"	"	£78-10-0
Third Class	with food		£39-15-0
Third Class	without food		£34-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAMAT."

UNESCO AND THE FIGHT AGAINST RACIAL PREJUDICE

FOLLOWING a victorious world conflict against the avowed and zealous advocates of race prejudice, the world had the right to hope that this ugly disease had been eliminated. Outbreaks of anti-Semitism, riots in certain regions of South Africa, the struggle for integration in the United States, the bitterness expressed by former colonies—all of which have been summarized in a recent issue of the *Unesco Courier*—show that this evil is far from having been wiped out.

By the terms of its Constitution and its activities designed to encourage the dissemination and the application of the Universal Declaration of Human Rights, Unesco has always been committed to fight discrimination based upon race, religion or sex. It prepares accords affecting human rights and, at the same, it wages a concrete struggle against all the forms under which race prejudice may crop up.

One of the most recent examples of Unesco's action was the resolution voted last spring by the Organization's Executive Board which noted "with deep concern the recrudescence of manifestations of racial hatred, anti-Semitism and discrimination, which have occurred in various regions in recent months, particularly in the Union of South Africa." The Board called upon the governments of all Member States "to take all steps in their power to combat every form of racial discrimination, anti-Semitism, violence and hatred, which may occur within their territories."

Basic Task

A central role in Unesco's activities is assigned to the Department of Social Sciences which is charged with "the promotion of scientific investigations of forms of discrimination and their causes and making the results of those investigations available to educators and mass communication organisations." A substantial increase in the budget for this work is foreseen for 1961-62 from \$17,000 for 1959-60 to \$48,000 for 1961-62. More than \$47,000 will be used for specific action against race prejudice through an expansion in the programme of spreading knowledge and objective understanding among the general public. It is also proposed to explore the possibilities of creating an international body with the task

of permanently centralizing documentation and studies concerning problems raised by race relations.

Studies of Prejudice

Since racism is, above all, an irrational attitude, it may seem illogical to fight it with the weapons of science. Racists, however, have often attempted pseudo-scientific justifications of their theories based upon biology, sociology or history. It was therefore urgent to proclaim, through the voices of experts of unquestionable authority, that no branch of science can furnish militant racism with any possible arguments.

To meet this need for objective understanding Unesco has published a series since 1959 under the title of "The Race Question in Modern Science" with the collaboration of anthropologists, biologists and sociologists. Two new pamphlets were published in English in 1960: "Race Relations and Mental Health" by Marie Jahoda, which offers a psychoanalytical interpretation of race prejudice, and "The Jewish People", by H. L. Shapiro, in which the application of the concept of race to the Jewish people is questioned. The French versions of the pamphlets in this series—which have been written by such noted authors as Claude Levi-Strauss, Otto Klineberg, Juan Comas, Michel Leiris, Arnold M. Rose, Kenneth Little—form the basis of a book, "Le Raci m devant la Science" which has just been published jointly by Unesco and Gallimard in Paris.

In another series "The Race Question and Modern Thought," the problem is studied in the light of the great currents of religion. Following pamphlets on the Catholic Church and Buddhism and the Race Question, a further pamphlet will be published in Arabic and English, on Islam and the Race Question. Another study will deal with the struggle for racial equality in Latin America, inspired mainly by the work done by Bartholome de Las Casas in this region.

Research Into Reality

In a third series, "Race and Society", which faces the reality of the modern world, a pamphlet by J. P. Tsamerian and S. L. Ronin will be published next year on equality of rights among races and nationalities in the U.S.S.R. In addition, a

book based on experiences in several countries will deal with industrialisation and the race problem.

At the same time, the surveys of race relations in different regions of the world will be continued and the results for Africa and Asia will be the subject of an issue of the "International Social Science Journal" to be published in 1961 to supplement the studies covered by this publication in 1958.

This research applied to the facts of the present-day world meets a need, which has been felt by Unesco, to intensify the struggle against race prejudice. The activities carried out over a number of years, which mainly stressed the study of the nature of prejudice and of the methods which can bring about a modification of the attitudes it creates, will now be supplemented by an examination of the basic causes of racial feelings. It has now become urgent to shed light upon the attitudes of youth to the problem of race and to draw the proper pedagogical conclusions from these attitudes for the benefit of educators and youth groups. In 1961 and 1962, a number of sociological and psychological

studies will be carried out in various countries on the attitude of youth and on the causes of recent racial

in order to determine to extent the state of mind of young persons stems a feeling of social or from a rebirth of nationalism. At the end 1962, a seminar will be held, co-operation with the Youth Institute at (Federal Republic of to draw the consequences these studies and to conclusions destined to concrete guidance to leaders.

The growing importance Unesco's programme in struggle against race is evident. It is justified the need to stamp out one the most pernicious evils ing mankind.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets
Books, Balance Sheets,
Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade,
38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sta.
Johannesburg. Phone

Special Offer: India-Made Agarbattis

(SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

THREE ROSES, 3 tolae	37/6 Doz
(Available in Thin/Thick Sticks)				
GATEWAY OF INDIA 3 Tola	45/- "
" " " 6 "	90/- "
CHAMELI 2 "	18/- "
" " 1 "	9/- "
SUGANDH RANI 5 "	33/- "
" " 2 1/2 "	18/- "
" " 1 "	8/- "
" " 1/2 "	4/- "
LATAMANGESHKAR 1/2 "	4/- "
GHANDAN DHOOP 3/4 Box of 16 Sticks.	

CASH WITH ORDER — PRICES F.O.R. DURBAN:

We have also received Genuine Basmati Rice 1/- per lb.
(Minimum Order 100lb)

We are Stockists of all kinds of Indian Dholls, Spices and Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and All kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

"Separate But Equal University"

(Continued from page 370)

of course, several factors in a university which can be so assessed, such as the size, condition and arrangement of buildings; the library facilities; the amount and quality of laboratory equipment; and the sports facilities. But even within this field difficulties are in the United States.

In the first place, while the courts were all agreed that 'equal' under the doctrine did not mean identical, the decisions made it plain that equality in name only did not suffice—there had to be real and substantial equality. The difficulty was to define and achieve real and substantial equality. From 1938 onwards the trend of the decisions was to insist more rigorously on real and substantial equality. With this trend there naturally arose an increase in the financial burden carried by those responsible for bringing about substantial equality. In respect of some of the assessable factors, enormous sums of money were necessary if equality was to be achieved—particularly in regard to library facilities, laboratory equipment, and availability of scholarships. When the weight of this financial burden was felt, enthusiasm for implementing the 'separate but equal' doctrine flagged.

In 1947 the President's Committee on Civil Rights reported that: 'The separate but equal doctrine stands convicted...It has failed to operate, for history shows that inequality of service has been the omnipresent consequence of separation.' Indeed it had become plain that 'the conduct required in public education by the "separate but equal" rule was seldom clear, and even where clear, had seldom been forthcoming.'

The real disintegration of the 'separate but equal' doctrine came when it was realized that a university cannot be treated as if it were a public amenity. There are factors and spiritual values which cannot be weighed and measured, and these are the ones that matter most. The ethos of the university and the professional reputation of particular faculties cannot be assessed in physical or monetary terms. Gradually it was realized in the United States that segregated education, to the extent that it entailed a restriction of choice in these matters for Negroes entailed inequality. With this realization the doctrine fell by

its own inherent and inevitable weakness. In 1950 the importance of 'intangible considerations' was unmistakably recognized and made the basis of a decision which condemned certain segregated educational facilities as being 'unequal.' And finally in 1954 in a now famous judgment the United States Supreme Court unanimously declared that:

in the field of public education the doctrine of 'separate but equal' has no place. Separate educational facilities are inherently unequal.

It is, of course, well known that the constitutional position in South Africa differs from that in the United States. There are no constitutional safeguards in South Africa similar to the Fourteenth Amendment. The Union Parliament may, by legislation passed in the ordinary way, impose separate education—with or without 'equality' if it so pleases. Differentiation between white and non-white is in any case embodied in our legislation. Nevertheless the American experience of the working of the 'separate but equal' doctrine is directly relevant to us; for it is the South African Government's professed intention to provide 'separate but equal' facilities.

The distinction—so clearly brought out in America—between the factors in university education which can be assessed in physical or monetary terms and those which cannot is of course valid in South Africa as elsewhere. Many of these factors have been brought out in earlier chapters. Here it suffices to emphasize a few points.

Consider, for example, the question of staff. A university's standing depends primarily on the calibre of its teaching and research staff. That which makes a staff distinguished cannot be weighed and measured, still less can the staff position in different universities be compared and assessed merely by counting heads. If one denies a student belonging to a particular ethnic group the privilege of studying under a great teacher in one university, is it sufficient justification to point to the fact that he may attend the lectures of somebody else in the university set aside for his race? Furthermore it will not be easy for segregated non-white universities to build up adequate staffs. It is difficult enough to

find scholars to fill the vacancies in the existing universities. What is to happen when bigger demands are made on the small supply?

Then too there is the question of extra-curricular activities, and the exchange of ideas outside lectures and laboratory classes. At the open universities there is no segregation in debating, literary, and scientific societies. The value of student association at this level, in promoting mutual understanding, tolerance, and respect, is so obvious as not to require elaboration. One cannot view without concern the fact that what we regard as vital advantages of extra-curricular association now existing at the open universities would disappear with the introduction of logically complete segregation.

The quality of a university depends not merely on its bricks and mortar, its books and laboratory equipment, but also on its tradition of scholarship. Traditions cannot be created in a day. Any new university institution, however well founded in material things, will start with no tradition of its own. If, as is proposed, a non-white student is to have the choice either of no university education at all or of attending the one newly-created institution specifically allowed him, can it be said that he will be given substantially equal facilities to those available to white students, who have the choice between seven or eight South African universities?

When regard is had to the economic aspects, the 'separate but equal' formula must fail in South Africa as it did in the United States. What will the cost be of separate universities for non-whites in South Africa? The Holloway Commission found that complete separation was financially impracticable and so it did not report clearly on costs. The report of the Inter-Departmental Committee subsequently appointed has not been made available to the public. Nevertheless there are some indications of the sums of money which would be involved.

We shall deal first with capital costs. The Holloway Commission estimated that it would cost approximately £1,000 per student to absorb the non-white students now at the open universities into either the University of Natal or Fort Hare. The Commission also estimated that a new institution for 2,500 students with all the facilities of the open universities would cost from £2,500,000 to £3,000,000, that is approximately £1,000 per student. It so happens that £1,000 per student

is approximately the cost of the existing buildings at Fort Hare—£300,000 (for about 300 students). We are here concerned, however, with the cost of reproducing not the facilities of Fort Hare but the facilities of the open universities. In the Gold Coast over £4,000,000 has already been provided for capital expenditure on a university college to accommodate 1,000 students—that is, £4,000 per student. It must be remembered that the South African Government contemplates not one institution for 1,000 students but several institutions, each (at any rate initially) for fewer than that number. It is plain that the capital cost per student for a given number of students will be considerably higher if they are distributed over several institutions rather than concentrated in one. Indeed it seems not unlikely that the capital per student involved in the Government's proposals will be not £1,000 per student, but nearer £4,000 per student (as in the Gold Coast) if the material facilities are to be substantially equal to those at the open universities. A capital expenditure of several millions would be involved.

As regards the annual running costs, the determining factor is that the Government intends to have a number of relatively small non-white institutions. Not only are the running costs per student at a small institution greater than at a large one, but the Government has to bear a greater share of them; The annual expenditure at the Small University College of Fort Hare is about £345 per student, whereas, the average for all the other university institutions, 'open' and 'closed,' is about £205. The Government grant to Fort Hare is about £140 for each full-time student at the other university institutions. At the two open universities the Government grant amounts to about £125 per student, including the non-white students. Thus the facilities available at Fort Hare cost the Government more than twice as much per non-white student as those available at the open universities. How much greater will the cost per student be when the facilities at half a dozen small institutions have to be made substantially equal to those at the Universities of Cape Town and the Witwatersrand?

At the open universities the non-white students enjoy the wide range of choice which a large institution can offer. They form only a fraction of the students attending any particular course. In fact the Holo-

(Continued on next page)

fifty years ago...

December 1910

INDIANS AND THE ROYAL VISIT

(From "The Indian Opinion" December 3, 1910)

WE have received copies of letters from the British Indian Association, Hamidia-Islamic Society and the Natal Indian Congress, to the Duke of Connaught, on the occasions of His Royal Highness's visits to Johannesburg and Durban.

The Association's letter, which is signed by the Chairman and addressed to the Duke's Private Secretary, encloses the resolution passed on the 18th ultimo which was published in last week's "Transvaal Notes." The letter goes to say:—"It is the misfortune of the community represented by my Association that, for the reasons stated above, its representatives are barred from personally tendering to His Royal Highness a respectful welcome to the Transvaal, and the expression of the community's loyalty to the Throne.

"In the absence, therefore, of the presentation of a public address on behalf of my Association, I beg to tender hereby a respectful welcome to His Royal Highness and to request him to convey to their Majesties an expression of the loyalty of the community represented by my Association."

In reply to the foregoing, Major Lowther made suitable acknowledgment.

The Chairman of the Hamidia-Islamic Society writes a similar letter in which the Society associated itself entirely with the reasons expressed by the British Indian Association, and expresses loyalty of the members of the Society and a respectful welcome to His Royal Highness.

A reply acknowledging the letter was received from the Duke's Private Secretary.

The Chairman and Secretaries of the Natal Indian Congress addressed the following dignified letter to the Duke of Connaught:

"On behalf of the Natal Indian Congress as representing the larger body of enlightened British Indian opinion in this Province, we beg to unburden ourselves before your Royal Highness that in view of the unprecedented state of affairs adversely affecting the rights and interests of His Majesty's

Indian subjects within the Union, and by reason of the fact that the Government of the Union has not as yet granted any permanent temporary relief in the premises, having the while full knowledge that Indian loyalty has been strained to its utmost limits by reason of the increasing harassment of His Majesty's Indian subjects in every walk of life in this sub-continent, one acute phase of which is evidenced by the fact that, in the very midst of the rejoicings over the consummation of the Union of South Africa, a large number of His Majesty's Indian subjects have been and are being incarcerated in the prisons of the Transvaal for venturing to claim their just rights and privileges as loyal and law-abiding British subjects; we the undersigned pray most humbly to convey to your Royal Highness our deep sense of mortification that, in view of our unhappy past, the sad present and the gathering clouds for the future of our life in this part of the Empire, we are unable in our hearts and minds to rejoice with those that rejoice; rather we feel it to be the deep dictates of our conscience to weep with those that weep.

"Wherefore we pray that your Royal Highness may be graciously pleased to convey to His Majesty, the Emperor, our most humble assurance of continued loyalty for the Throne and our unequalled veneration for the person of His Imperial Majesty and that of his well beloved Consort"

.....
WATCHES, Gents models—25 Jewels, waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—39/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. J. AGENCIES, First Floor, No. 104/105, His Majesty's Building, 110/111 Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg.

Stocks limited, order immediately.

.....

"Separate But Equal University"

(Continued from previous page)

way Commission found that (apart from medicine) the average number of non-white students in any course was less than two. To provide the same range of choice at each of several small segregated institutions would be extremely wasteful. The number of non-white students would have to be multiplied several times to bring the cost per student down to an economic level.

If, notwithstanding the evidence that the 'separate but equal' doctrine has no place in university education, and despite the financial burden and economic waste which we have demonstrated, a government in South Africa were nevertheless

to attempt to provide and not merely separate, facilities for non-whites, later the attempt will be an unbearable strain on it later administrations. There is no idle speculation. In a different field—railway services—a South African government found it too costly to observe the 'separate but equal' doctrine which was in our common law, and overrode that common law Act of Parliament. What is there to believe that 'separate but equal' will now be voluntarily by the present Government in the field of university education? Will fare any better?

DIRECT IMPORT FROM INDIA AND PAKISTAN

We have pleasure in announcing the arrival for the Xmas and New Year

LATEST SHIPMENT IN

Agarbattis, Caromboards, Plastic, Rolled Gold, Sil. Bangles. Latest Jewellery & Hair Ornaments. Sequins, Diomonties & Trimmings Muradabadiwares & Fancy Goods

We specially cater for Hawkers and Traders

When Next In Town It Will Pay You To Visit

A. K. HOOSEN & SONS,
 IMPORTERS—WHOLESALE

116 Queen St., (HOOSEN'S BLDGS)

Write For Our Price List

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
War And Peace	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
He Who Rides A Tiger	4 s.
Godan	6 s.
Illustrated Technical Dictionary	7 6
The Wisdom Of India	7 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
 P. Bag, Durban.

*

સમ એક છે. યત્ન એક છે.
આ પરમ પવિત્ર સભ જ તમારૂં
અસ્તિત્વ છે. આ સત્યને સમજો.
સલાચારી બનો. સત્યનો સાક્ષા-
ત્કાર કરો. યુક્ત બનો.
—શિવાનંદ*

પુસ્તક ૫૮ સુ—અંક ૪૭

તા. ૨ ડિસેમ્બર, ૧૯૬૦.

છુટક નકલ પે. ૪

વસાહતીઓ કહે છે, “જીવન નરક સમાન છે”

એલેક્ઝાન્ડ્રાના વસાહતીઓ ઉપર કારમો કેર

સુરકારની પુનર્વસવાટ બોર્ડે બેઠાનીસખર્મના સોદાપાટાઈન વિભાગને, નાચ નેવી રીતે ક્યો દતો તેવી જ રીતે તે હવે એલેક્ઝાન્ડ્રા ટાઉનશીપનો નાચ કરવા કારમા પમલાં બધ રહી છે. બેઠાનીસખર્મની અંદર આ એક જ એવો વિભાગ રહ્યો હતો જ્યાં બાન્ડુ લોહો રવતંત્રતાથી રહી શકતાં હતાં. સરકારની પુનર્વસવાટ બોર્ડને આ પ્રુચ્વું હતું તેથી તે આ અદના માનવોના હકો ઉપર હવે તરાપ મારી એડી છે.

એલેક્ઝાન્ડ્રા ટાઉનશીપ ને પુનર્વસવાટ બોર્ડ (Resettlement Board) અને 'પેરી અર્બન એરીયાઝ હેલ્થ બોર્ડ' (Peri Urban Areas Health Board)ની નીચે આવે છે તે હવે બન્ને બોર્ડોના આક્રમણમાં ઝાપાઝ ચુકી છે. 'નેટીવ પુનર્વસવાટ બોર્ડ'ના કાયદા-કલમથી ને રીતે પાશ્ચિમીય વિભાગ નકશા ઉપરથી બૂસાયો દતો તેજ કાયદા કલમથી હવે એલેક્ઝાન્ડ્રા ટાઉનશીપ ને પશુ બૂસવા માટે સરકાર તૈયાર બની છે.

વસાહતીઓને એલેક્ઝાન્ડ્રા ટાઉન-શીપમાંથી કાઢી મૂકવામાં આવે છે અને આ રીતે સાથે રહેતાં કુટુંબોને નાચ યાપ છે. પતિ પતિની છૂટો થાય છે—પિતા બાળક-બાળકીઓથી છુટો થાય છે અને આ રીતે પરિશિત-જીવન અકાળે કરમાય જાય છે. પરંતુ સરકારને એની પડી નથી—એ તો બાન્ડુ લોહો એક મોલો હોય તેમ આ ખમા પરથી બીજા ખમા પર અદલ પદલ કરી છેવટે બમારે જોજન સહન થાય ભારે અને લાં ફેંકી ઇંક હાય દોહી નામે છે.

એલેક્ઝાન્ડ્રામાં સરકારે એક નવી નીતિ અખલાર કરી છે. આ નીતિ નો ઉપયોગ સોદાપાટાઈનમાં થયો ન હતો. આ નીતિ એવી છે કે અમલ-દારોએ એક ઘોંટા સાથે ટાઉનશીપ માં ફરવું અને ને કોઇ વસાહતી સામે મળે તેના કામળીયા ઉપર હાપો મારી બખાં હેવું કે અમુક સમય સુધીમાં તે માણસે ટાઉનશીપનો લામ કરવો. આ રીતે બોર્ડના એરીસ સામે લોહો ને ભેમાં મતાં અટકાવી ચકામ છે અને રસ્તામાં જ ધાણું કામ કરી ચકામ છે. આ અમલદારો જરૂરી વસ્તુઓ જેમ કે રખર રટ્ટપ, પેડ અને જરૂરી કામળીયા સાથેજ બપાને લાં ચિકારની શોષમાં ફરે છે.

હાલમાં મિલકત માલિકોને આ અમલદારો કંઈ કરતાં નથી, પરંતુ વસાહતીઓને આ પરમીટ મેળવી

પેટા-બાકુતો તરીકે રહે છે તેઓ ભોમ બને છે. જો બચવું હોય તો આ વસાહતીઓને સાખીવ કરવું પડે છે કે તેઓ ૧૫ વરસથી તે જગ્યાએ પેટા-બાકુતો તરીકે રહ્યાં છે. તે પશુ ૧૫ વરસ સુધી એક ઘાંટ કપાંઈ ખીને રહ્યા વિના આ જગ્યાએ રહ્યા હોય તોજ તેઓ મચી શકે છે. અને જેની પાસે પરમીટ નથી તેઓને લાંબી કાઢી મૂકવામાં આવે છે. જેઓ એ સાખીત કરી શકતાં નથી કે તેઓ આં ૧૫ વરસ સુધી રહ્યાં છે તેઓના પરમીટોને રદ કરી એક નવું 'રીસુવલ-ફોર્મ' ભરી તેઓને 'ડીપ કલ્ચર', 'મેડોલેન્ડસ' યાતો 'મેડોલેન્ડસ હોસ્ટલ' જવાવું કહેવામાં આવે છે—અને તે પશુ એક મહિનાની અંદર!

આના પરીણામે 'પેરી અર્બન હેલ્થ બોર્ડ'ની એરીસ સામે હમેશા મોટી હંમર લાયેલી માલમ પડે છે. વધુમાં આં લાકુ બરવા મા તો વસાહતી-પરમીટ મેળવવા યા તો 'ડીપ કલ્ચર' યા 'મેડોલેન્ડસ હોસ્ટલ' જવા માટે 'રીસુવલ-ફોર્મ' ભરવા જાય છે. આથી લોહો કંટાળી કહે છે કે 'જીવન નરક સમાન' બની મળું છે.

એલેક્ઝાન્ડ્રા ટાઉનશીપમાં મી સેથ લીમેથેને ને અનુભવ થયો તે જાણવા નેવો છે. એક દિવસ પુનર્વસવાટ બોર્ડ તરફથી બે અમલદારો આખ્યાં હતાં. તેઓ મી. લીમેથેને રસ્તામાં મળ્યા—અને પરવાનો (Pass) બેવા

માંગ્યો અને તે પરણ્યો છે કે કેમ તે પશુ પૂછ્યું. વધુમાં તેઓએ પૂછ્યું કે તે પર માલિક છે કે કેમ? લીમેથેનેએ બધા સવાલોનાં જવાબો આપ્યાં. આ પછી તે અમલદારોએ પરવાનો ઉપર હાપ મારી એલેક્ઝાન્ડ્રામાંથી ખાલી કરી જવા માટે ૮મી ડિસેમ્બર ૧૯૬૦ સુધીની યુદ્ધ આપી. ફોર્મ ઉપર આ રીતે લખ્યું હતું:—

“You are hereby required in terms of section 25 of the Natives Resettlement Act of 1954 (19 of 1954) to vacate the premises in which you reside, on or before 6 p.m. on the 8th December 1960, Accommodation is hereby offered to you in the Meadowlands Hostel.”

આનો અર્થ એ થયો કે ૧૯૫૪ના નેટીવ રીસેટલમેન્ટ એક્ટના વિભાગ ૨૫ અનુસાર બાકુતે મકાન ૮મી ડિસેમ્બર ૧૯૬૦ના રોજ સાંજે ૬ થાગ્યા પહેલાં છોડી જવું. અને બાકુત ને મેડોલેન્ડસ હોસ્ટલમાં રહેવા જવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

બપોરે મી. લીમેથેને પૂંછ્યું કે મારી બાઇડી છોકરાં અને સામાન (ફરનીચર) નું શું જવાબ મળ્યો કે સામાન લઈ જવાની જરૂર નથી—ફવળ રાંધવાના વાસણોજ લઈ જવું, અને બાઇડી છોકરાંને પોતાના વસાહતોમાં મોકલી દેવું. આ કેટલું કુર કાપું છે! માણસ પરણે—કૌટુંબિક જીવન માણસ યા તો જીવન સહચરી તરીકે, જીવ માણસે બાઇડીનો સામ કરવો. હવે એજ માણસને કપારે રજા મળશે અને મળશે તો કેટલાં દિવસની મળશે કે તે બાઇડી છોકરાંને જોવા જઈ શકે? આ રીતે તો કોઇ કોઇ વખત માણસ પોતાની બાઇડીને લાંબે માળે પશુ નહિ જોઈ શકે અને તે પોતાની વાસના તૃપ્ત કરવા માટે વ્યભિચારનો આશરો લેશે અને કેટલીયે વખત બને છે તેમ બાઇડી પશુ વ્યભિચારી બની જાય છે. આમાં હોય ઠોનો! આ લોહો એટલાં સંસ્કારી બન્યાં નથી

અને તેઓને સંસ્કારી બનવા દેવામાં સરકાર આડે આવે છે—તો પછી એ લોહો વ્યભિચારી બને એ નવાઈ નેવું નથી. આ સિવાય આ માણસો મહિનાઓ સુધી પરસેવો પાડી જરા તરા કમાણી કરે છે અને એમાંથી બચાવી ફરનીચર લઈ છે. આજ ફરનીચર તેઓને વેચી દેવું પડે છે—અને તે પશુ ખોટું! આ શું ન્યાય છે! આવા કેટકેટલાયે કિસ્સા રોજ જો રોજ બને છે—ને લખતાં એક લેહિમાળ, ડુ:ખહ અને દવાકિન કિસ્સા ઝોનો મોપડો ભરાય.

નેદિ

અમને જણાવતાં જ્ઞાનંદ યાપ છે કે હમારા જીના અને જાણીતા પ્રતિનિધિ બાઇશ્રી રતિલાલ મોરારજી દેશાઈ જેઓ સાત વર્ષથી યુનીવર્સલ પ્રિન્સીપલ પ્રેસના પ્રતિનિધિ છે તેઓ એ નોર્થ અને સાઉથ રાડેશીયા તથા ન્યાસાલેન્ડનું હમારૂં કામકાજ ફરી સંભાળી લેવાવું સ્વીકાર્યું છે. 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'ના તરા આહો કવારાવાવું, જીના લવાજમે ઉધરાવવાવું તેમજ જાહેર ખખરો મેળવવાવું કામકાજ પુરા ખાંત અને ઉત્સાહથી તેઓ કરશે.

આ દેશના મહાત્મા ગાંધીજીના હાથથી શરૂ થયેલા એમના સ્મારક સમા ચાંતિ અને અહિંસાના દુત સમા આ અન્નેક પત્ર 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'ના દરેક હિંદીએ આહક યવું જ જોઈએ. થોડી વધારે નકરી ઇંગ્લીશની મંગાવી આક્રિન તેમજ યુરોપીયન મિત્રો અને આહોમાં વહેંચવી જોઈએ, આવાં પત્રનો નેટલો બહોળો ફેલાવો હશે એટલાં સુખ અને શાંતિ ફનીયામાં ઉતરશે માટે દરેક હિંદીબાઇ બેનોને હમારી વિનંતી છે કે તેમણે દરેક આહો યાજ જવું અને મિત્રોને પશુ સમજવી આહો બનાવવાં આ રીતે રતીલાલ બાઈ દેશાઈને પૂરેપૂરો સાય અને સહકાર આપવો.

વ્યવસ્થાપક,
ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨ ડીસેમ્બર, ૧૯૬૦.

હિંદીઓની કસોટી

હિંદીઓ માટે કોમી કોલેજ (Tribal College)ની બહેરાત વધુ વૃદ્ધ એરીયાના વિભાગો પાઠ્યાની બહેરાત બહાર પડી છે. સરકારે જેટલી વૃદ્ધ એરીયાની બહેરાતો બહાર પાઠતી આવી છે તે સર્વથી વધુમાં વધુ તુકશાન હિંદીઓને થઈ છે. તાજેતરમાં જે બહેરાત થઈ તેનાથી ગોરાઓને અને હિંદીઓને સરખું તુકશાન થયે એ કહેવું અર્થ વગરનું છે. ભવિષ્યમાં જે કંઈ બહેરાત સરકાર કરશે તે કોટોમેનેર જે ગોરાઓ માટે બહેરાત થઈ તેની સરખામણીમાં કંઈ ચડી જશે નહિ. સરકાર જે કોમી કોલેજો અને વૃદ્ધ એરીયાના વિભાગોથી હિંદીઓને ઘાતકી રીતે ભીંસે છે તે ઉભી ઉભી હિંદી જનતા, યોગ્ય લાચકાતવાળા નેતાઓના અભાવે કેવળ ભેઈ રહે છે. શહેરના મધ્યમાં વેપાર કરતાં વેપારીઓ અને રહેનારાઓ એમ સમજે છે કે તેઓ વૃદ્ધ એરીયાની ભીંસમાંથી છટકી જશે, પરંતુ તેઓ એ જાણતા નથી કે સરકાર ધીમે ધીમે પરંતુઓમાંથી શહેર તરફ વૃદ્ધ એરીયાનો અમલ કરતી આગળ ધસે છે. આ સરકારની નવી નીતિ છે જેનાથી તે ગરીબ વર્ગ અને મધ્યવર્ગને પહેલાં કચડી પછી શહેર તરફ મોટા માલદારો અને મધ્યમ વર્ગીને કચડવા પગરણ માંડશે, એ ભૂલવું નહિ.

હિંદી જનતામાં એક ભતની માન્યતા ફાપલ થઈ છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં યા પરદેશમાં એવું કંઈક બનશે જેનાથી આ-દેશની રાષ્ટ્રીય સરકાર રંગદેશની નીતિ તદ્દન બદલી નાંખશે. કમનસીબે આવું કંઈક ભવિષ્યમાં બને એમ નથી. આંતરિક મામલા ઉપર દ્રષ્ટિ કરતાં એ ચોખ્ખું જણાય આવે છે કે ગોરાઓનો અસુક વિભાગ જેઓ સરકારની રાષ્ટ્રીય નીતિનો સખત વિરોધી છે તેઓ પશુ વિરોધ કરવા છતાં પ્રજા સત્તાક રાજ્ય માટે લોકમત લેતી વખતે ડા. ફરુખુઅડની સરકારની છૂત થઈ હવે ડા. ફરુખુઅડે આવતાં વર્ષે પ્રજાસત્તાક રાજ્યદિનની બહેરાત કરી છે. નાટાલ જે કે સીઆન્યવાઠ નષ્ટ થતાં કચવાટ કરશે પરંતુ ખરૂં જોતાં હિંદીઓના પ્રશ્નમાં નાટાલ અને રાષ્ટ્રીય સરકારની નીતિમાં ઘણું અંતર નથી.

એક વખત લોકમત લેવાય તે પહેલાં ડા. ફરુખુઅડની સરકારને ધમકી અપાઈ હતી કે જે પ્રજાસત્તાક રાજ્ય સ્થપાયે તો કોમનવેલ્થમાંથી દક્ષિણ આફ્રિકા બહાર ધકેલાઈ જશે. લોકમત પછી થોડાંજ સમયમાં અમારા છાપાએ બહેરાત કહ્યું હતું કે ક્રીટન દક્ષિણ આફ્રિકાની બરતરફી પર ઘણાજ કરશે નહિ કારણ કે ઘણી ક્રીટીશ મૂઠી આ દેશમાં રોકાયેલી છે. અને ક્રીટનને કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલીયા અને ન્યુઝીલેન્ડની મદદ રહેશે. દક્ષિણ આફ્રિકા કોમનવેલ્થમાં રહે કે નહિ તેનો આધાર આફ્રિકન રાષ્ટ્રો અને એશીયન રાષ્ટ્રો ઉપર આધાર રહેશે. ભારત કે મલાયાએ, કોમનવેલ્થમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની ભાવિ સ્થિતિ વિષે કંઈજ ખુલાશો આપ્યો નથી. અને એવું જણાય છે કે તે કોમનવેલ્થમાં રહેશે. આથી એમ માની લેવું ભેઈએ કે કોમનવેલ્થ એવું કંઈ બનવાનું નથી જેનાથી દક્ષિણ આફ્રિકા પોતાની રંગદેશની નીતિ બદલશે.

આ બધાં ઉપર વિચાર કરતાં એ સ્પષ્ટ જણાય આવે છે કે હિંદીઓએ એમ ન માનવું કે કોમી કોલેજો અને વૃદ્ધ એરીયાના

શુક્ર-જનકનો એક જ પંથ (વિનોબા ભાવે)

એક વાર નારદે ભગવાનને પૂછ્યું, મારાથીયે મોટા તમારા બીજા શાઈ બીજા ભક્ત છે? નારદને એવી અપેક્ષા હતી કે જવાબ 'ના'માં જ મળશે; કારણ કે નારદ ભગવાનનો પ્રથમ પંકિતનો ભક્ત મનાતો.

ભગવાને કહ્યું કે તેનો ઉત્તર હું પછી આપીય. પહેલાં તું આ તેલથી હલોહક બરેહું પાત્ર લેખને આખાથે આખતી પ્રદક્ષિણા કરી આવ. એટલું ખ્યાલમાં રાખજે કે તેમાંથી તેલનું એકમ ટીપું નીચે ન પડવું જોઈએ.

નારદ તો તે પાત્ર લખને આખાથે સહેરની પ્રદક્ષિણા કરી આવ્યા. પાછા આવીને ભગવાનને કહ્યું કે બહુ સારી રીતે કામ પાર પડ્યું. તેલનું એક ટીપુંયે નીચે ન પડ્યું. ભારે ભગવાને પૂછ્યું કે પ્રદક્ષિણા કરતાં કરતાં માંઈ સ્મરણ તેં કેટલી વાર કર્યું.

નારદે બોલ્યા કે જે કામ એકસાથે તો કેમ થાય? માંઈ તે-બધુંજ બધાન તેલનું એકમ ટીપું નીચે ન પડે તેમાં હતું. એટલે તમારું સ્મરણ તો એકમ વાર નથી કર્યું. એક સાથે બધુંજ ઘોડા પર સવાર થોડુંજ થવાય છે!

ભારે ભગવાને કહ્યું કે હવે તું જ કહે કે શુક્રેશ માણસ તરેહ તરેહના બોળથી લઘવેલો હોય છે. તેમાંથી જે સમય કાઢીને તે પરીભર પશુ માંઈ સ્મરણ કરતો હોય તો તે મારો કેવડો મોટો ભક્ત ગણાય! તારી ભક્તિની કસોટી છે 'વિસ્મરણ', અર્થાત્ તું કેટલી વાર મને બુલી જાપ છે. પરંતુ શુક્રેશની કસોટી તો રહેશે 'સ્મરણ', અર્થાત્ તે કેટલી વાર મને યાદ કરે છે.

નારદ સમજી ગયા કે ભક્તિ એ તો એમનો ધંધો જ હતો, ભારે શુક્રેશોનું તેમ નહોતું.

એવી રીતે અમે જે પુરો સમય સાર્વજનિક કામ કરનારા છીએ તેમ તો આખા દિવસનો એ ધંધો જ છે. અમારે બીજી કાંઈ ચિંતા નથી. તેથી દિવસમાં એક કલાક પશુ જે અમે નકામો માળાએ છીએ તો એ અમારો દોષ છે. તેની સામે શુક્રેશ માણસ પોતાની અનેક વિધ ચિંતાઓ છતાં એક કલાક પશુ સાર્વજનિક કામ માટે આપે છે તો તે બહુ ઉચો સેવક

ગણાય. અને તે આમ નિયમિત રીતે એક કલાક આપવો હોય તો તેના છવનમાં નિયમિતાની આદત પડી જશે. એ એક કલાક સાંઈ તેના દિવસ કરના છવનનું એક પ્રકારે નિયમન થઈ જશે અને એમ તેને માટે એક મોટી સાધના થશે.

આવી વ્યક્તિમત સાધનાઓના સરવાળાથી જ સર્વોદય સંધારો. વરસાદનું ટીપું કેટલું નાનું હોય છે? પરંતુ ટીપું ટીપું ફરે જવ્યાએ પડે છે તેથી તે નારામજી-સ્વરૂપ છે. ભારે પ્રત્યેક વ્યક્તિ પ્રયત્ન કરશે ત્યારે જ સર્વોદય થશે. બાકી બાબાના કરવાથી કંઈ થશે તો તે બાબાનો ઉલ્લસ થશે.

તમને જોને સર્વોદય માટે પ્રેમ ને આદર થશે. પશુ તેવે ક્યારેક તમને યંકા થતી હશે કે બાબા કેશિરીઓ સાથે બહુ રહે છે તો તેમનું જ કંઈક કામ કરવા અહીં આવ્યા હશે. હું ભારતીય છું તુતેથી વિદેશીઓને મારે માટે યંકા થવાને અંબ છે. યુવાનોને યંકા થશે કે બાબા તો જુદા છે. એ, સીઓને યંકા થશે કે બાબા પુરુષ છે એટલે એમની ભક્તિનું જ તાણુશે. હરિભવોને યંકા થશે કે બાબા તો બાલજી છે. લોકો વિચારે છે કે અમે તેમ તોયે બાબા પશુ આખરે માણસ જ છે ને? બાલજી મને જોખને કરે છે, કારણ કે દ્વાદીવાળો તેણે અમારું જોયો નથી. ન તેના પિતાને દાદી છે, ન માને. જો એમને પશુ દાદી હોત તો સાહચર્યના સિદ્ધાંત અનુસાર બાલજી મનેયે પ્રેમ કરત ને ડરત નહીં. આમ ભાતભાતની યંકા જો અમારે માટે ને અમારા કામને માટે ઉઠી શકે છે.

ભારે શુક્રેશજી જવા લાગ્યા ત્યારે તેમના પિતા વ્યાસને મોકલ થયો. તેમણે પૂછ્યું કે કેમ, ક્યાં જાપ છે? શુક્રેશજીએ કંઈ ઉત્તર ન આપ્યો. તેમને બદલે આજ્ઞાપાસની વનસ્પતિ-સ્ટિમિ જેતર આપ્યો; કારણ કે જડ-ચેતન સૌના હલ્લમાં તેમનો વાસ હતો. એવી જ રીતે સર્વોદય-વિચાર પશુ સૌના હલ્લમાં વસેલો છે. ધીરે ધીરે તે પ્રમદ થતો રહેશે અને સર્વ યંકા-જોને નિર્મૂળ કરતો રહેશે. સર્વોદય-પાત્ર તેનું એક પ્રતીક છે.

'જૂનીપુસ્તક'માંથી

બહેરાતો બંધ થશે. સરકાર મક્કમ બની છે એ ન બુલવું જોઈએ. હિંદીઓએ શતાબ્દી ઉત્સવ ઉજવ્યો પરંતુ એ સ્પષ્ટ છે કે હિંદીઓ માટે આ દેશમાં કંઈ ભાવિ રહ્યું નથી. હાલમાં મૂખ્ય પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થયો છે કે સરકાર આપણી મિલકત માટે ધીમે ધીમે જે ધમકારો કરી રહી છે તેવું શું થવાનું છે?

વિશ્વની શાંતિ જાળવવા અને વિકાસ સાધવા માટે માનવજાતિને હાકલ

વિશ્વમાં સુસંવાદિતા સ્થાપવા, યુદ્ધો નાશ કરવા અને શિક્ષણ, વિજ્ઞાન તેમજ સંસ્કૃતિનો વિકાસ સાધવા માટે માનવજાતિના દિલ અને દિમાગને ભારતના ઉપરાષ્ટ્રપતિ ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણને મજ કાલે અનુરોધ કર્યો હતો.

રાષ્ટ્રસંસ્થાની શિક્ષણ, વિજ્ઞાન અને સંસ્કૃતિને લગતી સંસ્થાની પ્રુલ્લી બેઠકમાં મોહતા ડૉ. રાધાકૃષ્ણને વધતી જતી તંબરીલી, અને વધતાં જતાં અણુચરો અને ઝડપી ખતતી શસ્ત્રદોટ વાળી આજની દુનીયામાં શાંતિ અને સંસ્કૃતિક સંમન સાધવામાં શિક્ષણ, વિજ્ઞાન અને સંસ્કૃતિને લગતી રાષ્ટ્ર-સંસ્થાની શાખા કેવી રીતે મદદરૂપ થઈ પડે તેનો ખ્યાલ આપ્યો હતો.

ભારતના ઉપરાષ્ટ્રપતિનો અહીંનો સુકામ ટૂંક સુવતનો હોવાથી તેમને પુરતમાંજ પ્રવચન કરવાની વિનંતી સંસ્થાના કાર્યાલયક પ્રમુખે કરી હતી.

ડૉ. રાધાકૃષ્ણને જણાવ્યું હતું કે ઠોઠ પથ્ય પ્રકારના રાજકીય નિયંત્રણો કરવા હોય તો તે માટે મુજબત જે શુભ ભાવના સ્થાપવા માટે આપણી શક્તિમાં હોય તે બધુંજ આપણે કરી શકીએ છીએ.

આત્મશક્તિની ખામી
શક્તિ વિસર્જનના પ્રથમો ઉલ્લેખ કરીને તેમણે કહ્યું હતું કે: આ ક્ષેત્રમાં આપણે કંઈજ સંગીન સિદ્ધિ મેળવી શક્યા નથી, કારણ કે, આપણે કાટકુટવાળી અને શંકાશીલ દુનીયામાં જીવી રહ્યા છીએ. ધેરાઈ જવાનો, જાનિંતા કુમલાઓનો આપણને ભય છે, અને તેથી આપણામાં આત્મ-વિશ્વાસની ખામી છે.
ભયુક્તી માટે આપણે વિમાનો મોકલીએ છીએ, ખીજ દેશોના લોકોને લાંચ આપવાની કાશીય કરીએ છીએ. આ બધું મુજબત વિશ્વાસની

ખામીમાંથી ઉદ્ભવે છે. કાષ્ટક પ્રકારનો સુસંવાદ નવાં સુધી સ્થાપવાનું શક્ય ન થાય ત્યાં સુધી વિશ્વનું જાનિ ધણુંજ અંધકારબધું છે.

વધુમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે વિખ્યાત બ્રિટીશ નાટ્ય લેખક બ્યોર્ન પનોડ' રોએ તેમના મરણનાં થોડાં વર્ષો અગાઉ કેમ્બ્રિજ વિદ્યાપીઠમાં આંતરેણી સમક્ષ કહ્યું હતું કે, માનવની સ્વાર્થી રતિની મદદથી મારા આદર્શો સિદ્ધ કરવાનો મારો ઇરાદો છે. 'માનવની સ્વાર્થી વૃત્તિ' એ શબ્દો દ્વારા રોએ એમ કહેવા માનતા હતા કે, મરણથી પચવામાં સોને રસ છે, અને પથા જ લોકો કાષ્ટક પ્રકારનો સુસંવાદ સ્થાપશે, અને સાથે મળીને કામ કરશે.

અંતમાં તેમણે એવી આશા વ્યક્ત કરી હતી કે, અમેરીકાના નવા પ્રમુખ યુંટાયા છે, અને હવે મોટા અગેવાનો વહેલી તકે મને, એક-ખીજનો ઇર અને મુશ્કેલી સમજે, અને તે દુર કરવા પ્રયત્ન કરે એમ ઇચ્છીએ. એ રીતેજ વિશ્વને વિનાશમાંથી બચાવી શકાશે.

ભારતની ગરીબી દુર કરવામાં સહાય કરવા નો કેનેડીનો નિશ્ચય

અમેરીકાના યુંટાયાના પ્રમુખ થી જોન કેનેડીએ પોતાના મિત્રોને જણાવ્યું છે કે ભારતની કાષ્ટક કંઠાલિયત જોઈ કરવામાં ભારતને સહાય કરવાનો મેં નિશ્ચય કર્યો છે.

શ્રી કેનેડી ભારતને વિશાળ પાયા પર મદદ થવી જોઈએ એવી હિમાયત સેનેટર જોન શેરમેન કુપર તથા અન્ય મિત્રો સાથે રહીને કરી રહ્યા છે.

શ્રી કેનેડી એવો અભિપ્રાય ધરાવે છે કે ભારત સરમુખત્યારી શાસનનો આશરો લીધા વિના પોતાના આર્થિક

પ્રશ્નો કેવી રીતે હોલી શકે છે તેના પર અેશીયામાં સામ્યવાદ સામેના મોરચાનો આધાર છે.

એવા સત્તાવાર સમાચાર મળે છે કે શ્રી કેનેડીએ પોતાની વિદેશનીતિમાં ભારતના આર્થિક વિકાસને અમર્યાન આપ્યું છે. તા. ૨૦મી જાન્યુઆરીથી શ્રી કેનેડી પ્રમુખ તરીકે કામ કરશે.

ભારતની ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજના અને તે પછી હાથ ધરાનારી યોજના સંજ્ઞા ધામ એવા પ્રયત્નોને મંજુર કરવા તેઓ તત્પર છે, એમ તેમના મિત્રો કહે છે.

વરામલા પ્રમુખને એમ લાગતું હોવાનું કહેવાય છે કે અમેરીકાથી ભારત

જતા રાજકીય અને આર્થિક સહાયક પંચોમાં સર્વોત્તમ શુદ્ધિશાળી માણસો હોવા જોઈએ.

તેઓ ભારતને અપાતી નાણાકીય મદદ વધારવાનું મંજુર કરશે. અને અન્ય ઔદ્યોગિક દેશોને લોકશાહી સમાજમાં રહી કાર્યાલય અર્થકારણ જોઈ કરવા ગયી રહેલા અેશીયાના આ દેશના વિજ્ઞાને મોકલસ પનાવવા સર્વોચ્ચ પ્રયાસ કરવાનો અનુરોધ કરસે એમ ધારવામાં આવે છે.

એશીયાના મોકલશાહી દેસ માટે પશ્ચિમના દેશોએ શું કરવું જોઈએ તે વિષેના પોતાના વિચારોને કેનેડી ભારત માં મૂર્તિમંત કરવા માગે છે.

ગુજરાતનાં નાનાં મધ્યમ કક્ષાનાં બંદરોનો વિકાસ

અમદાવાદ કેન્દ્ર સરકારે ડા. એક કરોડ અને દિલ્હીમાં તાજેતરમાં મળેલી નેશનલ હાઈવે બોર્ડની સભામાં ગુજરાત સરકારે ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજના દરમિયાન ગુજરાતના નાના અને મધ્યમ કક્ષાના બંદરોનો વિકાસ માટે એકાદ કરોડ જેટલાં વધારે નાણાંની માંગણી કરી હતી. જે અંગે બોર્ડે સહાય-સુતિપૂર્વક વિચારવાની ખાત્રી આપી હતી.

સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છના દસ દિવસના પ્રવાસેથી પાછા ફર્યા બાદ તેમણે આજે પત્રકાર પરિષદમાં જણાવ્યું કે કંડલા બંદરનો ફી ઝોન વિસ્તાર ૬૦૦ એકર જેટલો થવા સંભવ છે. અને મૂળ વેપારના સંચાલન માટે એક ખાસ અધિકારીની નિમણૂક કરારો.

દિલ્હી ખાતેની સભામાં ગુજરાતના નાના અને મધ્યમ કક્ષાના બંદરો માટે વધારાના નાણાંની માંગણી કરતાં તેમણે દલીલ કરી હતી કે ખીજ પંચવર્ષીય યોજનામાં ગુજરાતનાં બંદરો પાછળ ડા. ચાર કરોડ ખર્ચાયા છે. ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજનામાં ગુજરાતમાં નાના, મધ્યમ કક્ષાના બંદરો માટે

૬૦૦ કરોડ અને સિતોર લાખ મંજુર કર્યા છે. ગુજરાત સરકારે ડા. બે કરોડ ખર્ચનાર છે. આ રકમ ખીજ પંચવર્ષીય યોજના કરતાં જોઈ છે. ખીજ કરતાં ત્રીજી યોજનામાં વધારે નાણાં ખર્ચવા જોઈએ અને વિકાસની તમજા જળવાઈ રહે તે માટે ડા. ૧ કરોડની માંગણી કરવામાં આવી છે અને કુલ રકમ ડા. સાડાચાર કરોડ જેટલી થશે.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાતને સાગર કિનારો સમગ્ર ભારતના સાગર કિનારો ત્રીજા ભાગનો છે. ભારતનાં બંદરો માટે સરકારે ડા. ૧૦ કરોડ ખર્ચવાનું નક્કી કર્યું છે. આમાં ડા. અઢી કરોડ જેટલું અને સર્વે માટે રાખવામાં આવ્યા છે. પાકી રૂપિયા ૭૫ કરોડમાંથી ત્રીજા ભાગની રકમની માંગણી કરવામાં આવી છે. એટલે કેન્દ્ર સરકારના અઢી કરોડ અને ગુજરાત સરકારના બે કરોડ મળી ડા. સાડા ચાર કરોડ થશે.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે ભારતના નાના અને મધ્યમ કક્ષાના કુલ બંદરોમાં માંના ૪૫ ટકા બંદરો ગુજરાતમાં

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ
ઇન્ડિયાની મુખ્ય કંપની

અને વહીવટ કરીએ છીએ:—

આમ, દરીયાઈ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી, ઘર કેટલું, ઘર માલિકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

જલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,
૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન.
ફોન : હરબન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૧૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખબર છે

કે ન્યુ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સૌથી મોટી વીમા કંપની છે.
કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.
કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની ૬૫ શાખાઓ કેવળ ઈન્ડિયામાં જ છે.
કે ન્યુ ઇન્ડિયા : આમ, દરીયાઈ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રાંતીયમ લેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઇન્ડિયા
સાથે વીમા ઉતરાવો.

ગોવા માટે હિંદી સરકારે ઉચ્ચ અધિકારીની કરેલી નિમણૂક

છે અને તેના ડાહ્યામાંનો ૪૦ ટકા ડાહ્યા આપણે ત્યાં છે. આ દ્રષ્ટિએ પણ વધારે નાણાં આપવાં જોઈએ. તેમજે બહુવિધે ભારતનાં જે ચાર ખંડોનો વિકાસ બધી રીતે જોઈએ અનુકૂળ આવે એવી રીતે કરાનાર છે. તેમાં ગુજરાતના પોરબંદરનો પણ સમાવેશ થાય છે. પોરબંદરમાં ગોટા પ્રમાણમાં વેપાર થઈ શકે એમ છે.

વીજળીબળથી હૃદય ધબકાવવાના અભુતપૂર્વ સફળ તબીબી પ્રયોગ
મોસ્ટના રવીશ અંબર વર્ષની વયના એક છોકરાને તેનું હૃદય પછી નું છૂતન તેના હૃદયને ધબકાવતી "ઇલેક્ટ્રીક મોટર"ની સહાયથી ગળથું પડશે. તેના પેટમાં બેસાડવામાં આવેલી "મોટર"ની બેટરી એને દર પાંચ વર્ગે બદલી પડશે. તબીબી ઇતિહાસમાં અદિતીય એવા આ કિસ્સા પર મોસ્ટની બાળ નરપીતાલના ડોક્ટરોએ પ્રકાશ યાચ્યો હતો. આ છોકરાનું નામ કે હેરી ગ્રેન્સ. તેના હૃદયના ચોક્કસ ભાગ પરના એક કાણુને પુરવા માટે ગયા ઝોડે.બરમાં તેના પર શસ્ત્રક્રિયા કરવામાં આવી હતી. પરંતુ આ શસ્ત્રક્રિયાને પરિણામે તેના હૃદયની રાખેતા મુજબની કામગીરી સંપૂર્ણપણે પાછી આવી શકી નહોતી. તેથી થોડા સમય બાદ તરત જ તેના પર ખીણ શસ્ત્રક્રિયા કરાઈ હતી. આ ખીણ વોરની શસ્ત્રક્રિયા ફેટલાય સમય સુધી ચલી હતી. એ દરમિયાન સર્જનોએ છોકરાના પેટમાં રોનલેસ સ્ટીલના તાંબુથી હૃદયને બેડોને ડ્રાન્સીટર સેટ બેસાડ્યો હતો. આ ડ્રાન્સીટરમાંથી ઉઠતા વીજળીના યજ્ઞાસથી ખાતરી મળી છે કે એનું હૃદય રાખેતા મુજબ ધબકતું રહેશે. લગભગ સીપાર્ટ-લાઇટર ના જેવા કદના ડ્રાન્સીટરને દર પાંચ વર્ગે બદલીને નવું બેસાડતા રહેવું પડશે.

દીવની સુક્રિા માટે લક્ષત
ભારતની ધરતી ઉપર શીરંગી કબજા હેઠળના દીવની સુક્રિા માટેની તબીબીઓ ચર થઈ છે અને 'કરેજો' યા મેરેજો'ના ખેપ સાથે એ કાર્ય કરવામાં આવશે. આ માટે એક સમીતી નિમવામાં આવી છે અને તેના અધ્યક્ષ શ્રી ગીમન મહેતાએ જાહેર કહ્યું છે કે તેઓએ ગોરાનીસ આગેરાનો સાથે મંત્રણા કરી હતી. શ્રી ગીમન મહેતાએ કહ્યું કે આપણી લક્ષત અહિંસક હશે નહિ.

બેલગામ શ્રી હાંડુની કામગીરીને અહિંયા બારે મહત્વ આપવામાં આવે છે અને એમ માનવામાં આવે છે કે પોલીસ ખાતા ના સંરક્ષણ હેઠળ ફેટલાક આગેવાન નામરિશો અને પોલીસ અમલદારો ઠાણગોરીની પ્રવૃત્તિ ચલાવતા હતા, તેના ઉપર અંકુશ આવશે. ગોવાની સરહદ મહારાષ્ટ્ર અને પ્રહિસુર રાજ્ય માંથી પસાર થાય છે અને બંને રાજ્યોની સરહદ ઉપર એક જ અમલ દાર નિમવામાં હોવાથી, ઠાણગોરી ઘટશે એ વાત ચોક્કસ મનાય છે. સુમાધિતમાર વૃત્તોમાંથી બહુવા મળે છે કે નવી દિલ્હીમાં ગોવા નીતિ અંગે ફેરિઆરણા ચાલી રહી છે અને હવે ભારતની ધરતી ઉપર શીરંગી-ઓનો અંકુશ રહેવો જોઈએ નહિ એવી માન્યતા પ્રવર્તે છે. શ્રી હાંડુની નિમણૂકને આ રીતે પણ મહત્વ આપવામાં આવે છે. આ અંગે મુનોની ડ્રટીશીપ કમીટી માં, ભારતના મુખ્ય પ્રતિનિધિ શ્રી કુબ્ધુ મેનનની જાહેરાતને મુચક મહત્વ આપવામાં આવે છે. શ્રી મેનને લાં કહ્યું હતું કે 'ભારતની ધરતી ઉપરથી સંરચાનવાદ નાણુ કરવાનો કક્ક ભારત ધરાવે છે.

વલ્લભ વિધાનગરમાં સ્થપાશે સરદારશ્રીની બબ્બ કાંસા-પ્રતિમા

નવસારી વલ્લભ વિધાનગર ખાતે સરદારશ્રી ની તેર શીટ ઉચી એક કાંસાની બબ્બ પ્રતિમા મુકવામાં આવનાર છે અને આ પ્રતિમાની ઉદ્ઘાટનવિધિ રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રાજેન્દ્રપ્રસાદને હરતે તા. ૧૫-૧૨-૬૦ના રોજ થશે એમ જાણવા મળે છે. આ ઉપરાંત કરમસદ ખાતેનું સરદારશ્રીનું મહાન પથુ રમારક તરીકે જાળવી લેવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. આ બધા ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે સરદારશ્રી પ્રતિમા ફંડની રચના કરવામાં આવી છે. શ. એક લાખનો ખર્ચ આ બધા પાછળ થશે એવી અણતરી કરવામાં આવે છે અને તે માટે કાળો ઉધરાવવાનું ચર કરવામાં આવ્યું છે. **બીલીમોરા-વલસાડ** આ માટે આ બાબમાં બીલીમોરા ના જાણીતા ઇમારતી કાઠકાના વેપારી શ્રી વિક્રમભાઈ શિવાભાઈએ પોતાના તરફથી શ. પાંચ હજાર આપ્યા છે અને બીલીમોરા, વલસાડ અને નવસારી

શ્રી હાંડુની કામગીરીને અહિંયા બારે મહત્વ આપવામાં આવે છે અને એમ માનવામાં આવે છે કે પોલીસ ખાતા ના સંરક્ષણ હેઠળ ફેટલાક આગેવાન નામરિશો અને પોલીસ અમલદારો ઠાણગોરીની પ્રવૃત્તિ ચલાવતા હતા, તેના ઉપર અંકુશ આવશે. ગોવાની સરહદ મહારાષ્ટ્ર અને પ્રહિસુર રાજ્ય માંથી પસાર થાય છે અને બંને રાજ્યોની સરહદ ઉપર એક જ અમલ દાર નિમવામાં હોવાથી, ઠાણગોરી ઘટશે એ વાત ચોક્કસ મનાય છે. સુમાધિતમાર વૃત્તોમાંથી બહુવા મળે છે કે નવી દિલ્હીમાં ગોવા નીતિ અંગે ફેરિઆરણા ચાલી રહી છે અને હવે ભારતની ધરતી ઉપર શીરંગી-ઓનો અંકુશ રહેવો જોઈએ નહિ એવી માન્યતા પ્રવર્તે છે. શ્રી હાંડુની નિમણૂકને આ રીતે પણ મહત્વ આપવામાં આવે છે. આ અંગે મુનોની ડ્રટીશીપ કમીટી માં, ભારતના મુખ્ય પ્રતિનિધિ શ્રી કુબ્ધુ મેનનની જાહેરાતને મુચક મહત્વ આપવામાં આવે છે. શ્રી મેનને લાં કહ્યું હતું કે 'ભારતની ધરતી ઉપરથી સંરચાનવાદ નાણુ કરવાનો કક્ક ભારત ધરાવે છે.

ખાતે તેઓ કાળા માટે પ્રવૃત્તિ કરી રહ્યા છે. સરદારશ્રી પ્રત્યેની ભાવનાને પરીણામે બે-આર દિવસના તેમના આ પ્રયાસમાં શ. દસથી બાર હજાર ઉપરની રકમો ભરાઈ હોવાનું જાણવા મળે છે અને હજુ તે માટેના પ્રયાસ ચાલુ છે. **લાયન્સ કેલેબ** એવેની લાયન્સ કલેબમાં મધ કાલે સાંજના આઠ ઠાલેજના મનોવિજ્ઞાનના

પ્રાધ્યાપક ડો. શ્રી ધીરેન્દ્ર મહેતાએ 'લોકશાહીનું મનોરાજ્ય' એ વિષય પર બાબજી આપ્યું હતું. એ બાબજીમાં એમણે પહેલા વિષય-મુદને અંતે થયેલા વરસાદના કરારો માંથી જે સંકુચિત મનોદશા જન્મી તેણે જન્મનીમાં સરમુખલારશાહીને જન્મ આપ્યો એ વતવાની લોકશાહીમાં સહિષ્ણુતા એ મુખ્ય લક્ષણ હોવા પર બાર ચર્ચો હતો.

'નહેરુ ચાચા'ને બાળ-કોના અભિવાદન

નવી દિલ્હી વ્ડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ તેમના ૭૧મા જન્મદિને તેમના નિવાસસ્થાને હાજરો બાળકોને ઉપમાબધો આવકાર આપ્યો હતો. શ્રી નહેરુએ વરંડાની ભોનમાં બાળકોને આવકાપી ત્યારે શિખાળાના સુખના ચુકુ કિરણો ફેલાયા હતા. તેમજે બાળકોના અભિનંદન, તેમની નાની બેટા અને તેમના ગ્રેમ નો સ્વીકાર કર્યો હતો. જન્મસામનના હારો, ચલણની કલગી અને પ્રલગોટાના કુલો વડે વડા પ્રધાન ને ડાંકી દેવામાં આવ્યા હતા. વડા પ્રધાનને તેમના જન્મદિને અભિનંદન આપનાર બાળકોએ તેમને મીઠાઇ, રમકડાં, ચિત્રો અને પુસ્તકોથી નવાભ્યા હતા. એક બાળકે મમગીન વદને કહ્યું હતું કે 'પંડીતજી, મેં આપને માટે સહરજન રાખ્યું હતું પણ તે લાવવાનું હું બુલી ગયો છું.' વડાપ્રધાને તે છોકરાને યાબડ્યો લારે તેના ચહેરા પર આનંદની રેખા એ કરી વળી હતી. ચરઆતમાં રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે શ્રી નહેરુને લાલ ગુલાબનો ગુચ્છો બેટ ધરી તેમને બેટી પડવા હતા. આ ઉપરાંત પ્રધાન મંડળના પ્રધાનો અસદ સબ્યો રાજ્યપાલો અને કોંગ્રેસ પ્રમુખે તેમને અભિનંદન આપ્યા હતા.

ગુજરાતી રેકોર્ડો
હીંદુસ્તાનમાં અનેલી ગુજરાતી રેકોર્ડો, હવે અમારે ત્યાં મળે છે.
૨૦ રેકોર્ડોનું બોક્સ કેવળ શી. ૩૦-૦. રેકોર્ડોમાં લખતો, નાટકો, ગરબો વિગેરેનો સંગ્રહ છે. હિંદના "લિસ્ટ હિટ" ૨/૬ માં છુટી મળી શકશે.
આવો તક અને લાલ ફરીથી મળશે નહિ. પેકીંગ મફત— પોસ્ટેજ ચોકલશો—સી.ઓ.ડી.ના ઝોડે શ્રે અમે લઇએ છીએ.
નેશનલ રેકોર્ડ કંપની
શોપ ૨, અજમેરી આરકેઈડ, ઝોડે ૧૪૧ એ. શ્રે સ્ટ્રોક, પો. ઝો. બોક્સ ૧૫૦૪, — ડરખન.

પત્રકાર પરિષદમાં વિનોબા

★ ★

પ્રશ્ન : તમારા સર્વોદયના કાર્યમાં તમને સફળતા કેટલી મળી ?

વિનોબા : એ તો તમે પોતે માપી શો છો. તમે પત્રકાર છો તેની સાથે-શાય નામરિક પશુ છે ને ? એક નામરિક તરીકે સર્વોદયના કાર્યની તમારા પર જેટલી અસર પડી હોય તે પરથી તે કાર્યની સફળતાનો અંદાજ તમને આવી શકશે. હું તો મારા કાર્યની સફળતા માપવાનું ચંત્ર તમને ન માતું છું.

પ્રશ્ન : ન્યારે સરકાર કલ્યાણચરણની સ્થાપના કરી રહી છે ત્યારે પછી તમારા સર્વોદય કાર્યની શું જરૂર છે ?

વિનોબા : મને તો લાગે છે કે સરકારનું આ બધું કાર્ય કલ્યાણચરણની દિશામાં ચલ રહ્યું છે એ વાતનો જનતાને જરૂર નથી એટલે જનતા સર્વોદય તરફ આકર્ષાય રહી છે. જનતા વધુ ને વધુ સર્વોદય-પાત્ર રાખી રહી છે. કોઈ જ એવી હરિયાદ નથી કરતું કે આપણી સરકાર પોતે કલ્યાણચરણ સ્થાપી રહી છે એટલે તમારા આ સર્વોદયની અને સર્વોદય-પાત્રની અમને જરૂર નથી જણાતી. ઉલટાની જનતા તો પ્રુથ પ્રુથ યદને સર્વોદય-પાત્રમાં પ્રેમનો કર આપી રહી છે.

કોઈનીએ એવી હરિયાદ નથી કે સર્વોદય એક પ્રકારનું અધારણીય પ્રમાણતર શાસન ચાલી રહ્યું છે, યા તો સરકારની ઉપરવટ યદને એક જાતનો કર ઉધરાવી રહ્યું છે. એવી કોઈ હરિયાદ મેં સાંભળી નથી. પ્રેમ પૂર્વક અને અમારા પ્રેમનો કર ઉધરાવી રહ્યા છીએ.

તેથી એટલું સ્પષ્ટ છે કે જનતાની અપેક્ષાએ કંઈક જુદી છે; અને તે બધી આને સરકારના કાર્ય દ્વારા પૂર્ણ નથી થઈ રહી તેથી આજનું રાજ્ય કલ્યાણચરણ નથી. જ્યાં સુધી સત્તા મંત્રિત હોય ત્યાં સુધી કલ્યાણચરણ સ્થપાવાનો કોઈ સંભવ નથી.

પ્રશ્ન : તમને નથી લાગતું કે આજ તો મુખ્ય પ્રશ્ન ઉત્પાદન વધારવાનો અને જીવન ધોરણ ઉચું ધાવવાનો છે ?

વિનોબા : પંચવર્ષીય યોજનાએ મા ઉત્પાદન વધારવા પર ભાર મુકાયો છે. ઉત્પાદન વધારવાથી મજૂરોને કામ મળશે અને તેમનું જીવનધોરણ ઉચું આવશે. પરંતુ મુળભૂત વાત આ નથી. માત્ર ઉત્પાદન વધવાથી સમાજ કલ્યાણની દિશાએ સમતાની દિશામાં આગળ નહીં વધે. સમાજના નીચેના નીચેના માણસ પ્રત્યે ધ્યાન આપવું જોઈએ. આપણા શરીરના જે અવયવો સારી ઢાલતમાં છે તેમને

આજ મુખનો વિશેષ અવભવ નથી થતો. પણ જે અવયવ અરામ ઢાલત માં છે તેમને દુઃખનો અવભવ થાય છે. તેથી દુઃખી અને પીડિતો પ્રત્યે પ્રથમ ધ્યાન આપવું જોઈએ.

મહારવની વાત તો એ છે કે મુખી માણસોના દિશમાં દુઃખીનું દુઃખ દૂર કરવા માટે જોયેની યતી જોઈએ. સમાજને દુઃખ અને પાતનામાંથી મુક્ત કર્યા વિના તેમને જ ન જળવે જોઈએ. આ જ સર્વોદયનું સાચું કાર્ય છે. આને તો કેટલાક જનવરથીએ વધુ બહુતર ઢાલતમાં જીવી રહ્યા છે. તેમને માટે આંખે જેટલું ક્યું તે વિચારવાનું છે.

પ્રશ્ન : કેંગ્રેસ માંધીવાદી નથી શું ?

વિનોબા : કેંગ્રેસ માંધીજીનું નામ લે છે પરંતુ આજનું તેનું શાસન માંધીવાદી જ છે એમ ન કહી શકાય. તે છે પશુ ખરું ને નથી પશુ. માંધીજી ના સભ્ય ને અહિંસાને કેંગ્રેસે નથી અપનાવ્યાં, તેણે શાંતિ અને વાસ્તવિક નીતિને માન્ય કર્યાં છે. વાસ્તવિક નીતિની મતભમ એ છે કે જ્યાં હિંસાની જરૂર પડે ત્યાં હિંસાનો ઉપયોગ કરવા

માં આવે. આજની કેંગ્રેસ સરકાર માંધીવાદી નીતિનો દાવો કરી ચકે એમ નથી. તે માંધીજી પ્રત્યે આદર જરૂર રાખે છે. એમ તો આને સમાજવાદી, પ્રજાસમાજવાદી, સ્વતંત્ર એમ બધા જ પક્ષો માંધીજી પ્રત્યે આદર ધરાવે છે. સામ્યવાદી પક્ષ આદર નથી રાખતો એ તેની સત્યાજ્ઞ છે. પરંતુ માંધીજી પ્રત્યે આદરો આદર હોવા છતાં કોઈ પક્ષ પક્ષ એ આદરને અનુરૂપ કાર્ય નથી કરી શકતો. એવી સ્થિતિમાં માત્ર સરકારનો જ દોષ કેમ કહીએ ? એ તો જ્ઞાનો દોષ છે.

પ્રશ્ન : નહેરૂ માંધીજીના ઉત્તરાર્થિ-કારી છે. પરંતુ જે વર્ષ પહેલાં એક વખત એમણે કહેલું કે તેઓ માંધીવાદી નથી. તમારું શું માનવું છે ?

વિનોબા : તેમણે કીક કહ્યું છે. માંધીજીના સિદ્ધાંતો સાથે તેમને જે મતભેદો છે એ તેમણે પહેલેથી જ જાહેર કર્યાં છે, તેને છુપાવ્યા નથી. તેમની આત્મકથા જુઓ. તેમાં તેમણે માંધીજીની નીતિ પ્રત્યે પોતાના મતભેદ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જાહેર કર્યાં છે. માંધીજી ના કેટલાક સિદ્ધાંતોને તેઓ માને છે,

સ્વ. મી. એ. કીસ્કટ્કર

જળીતા દોહી કાર્યકર મી. એલ્બર્ટ કીસ્કટ્કર મમા ગુરુવારે તા. ૨૪ નવેમ્બર ના દિને પોતાના નિવાસ સ્થાન ૪૩૧ પાકું રોશન રોડ, ગ્રીનવુડ પાકમાં મૃત્યને અધિન થયા હતાં. ૨૧. કીસ્કટ્કર, રાજદારી વ્યક્તિ, વકીલ, લક્ષ્મી

સિપાઈ અને સમાજ સુધારક તરીકે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ધણેજ આગળ પડતો માન જાળવ્યો હતો. આ સિવાય તેઓ પ. મહાત્મા માંધીજીના જુના સાથી પશુ હતા અને ધણીએ વખત તેઓ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના તંત્રી તરીકે પશુ કામ ક્યું હતું. એમ ધણીએ જીએ કે પ્રજા તેમના આત્માને શાંતિ અર્પે.

એ કેટલાક મુળભૂત સિદ્ધાંતો છે. જેમ કે કોમવાદનો પ્રશ્ન, આંતરરાષ્ટ્રીય રાજ-નીતિમાં શાંતિ ને અહિંસાની નીતિ વગેરે. આ બધી નીતિઓમાં તેઓ પૂરેપૂરા સફળ થયા છે. એ પ્રશ્નોમાં માંધીજીના સિદ્ધાંતોનો શ્રેષ્ઠ અમલ તેઓએ કરી દેખાડ્યો છે. તે માટે તેઓ મારોભાર પ્રથમને પાત્ર છે. અનેક જાહેર સભાઓમાં પશુ મેં તેમની આ માટે પ્રુથ પ્રથમ કરી છે. ન્યારે હું પંજાબમાં હતો ત્યારે નહેરૂની વિદેશનીતિ અંગે ધણી ચર્ચા એા ચર્ચાતી. તેની સફળતા અંગે ધણી ચંકા બતાવતા હતા. એ પરિ-સ્થિતિમાં મારે કંઈક બોલવું જોઈએ એમ મને લાગ્યું. એટલે જે જાહેર સભામાં તેમની વિદેશનીતિના સમર્થન માં હું બોલ્યો.

પરંતુ જે બાબતોમાં નહેરૂજીને માંધીજીની વિચારસરણી સાથે મતભેદ છે એ બાબતો ન્યારે તેઓ પોતાની નીતિથી કરવાની કેશિશ કરે છે ત્યારે તેમાં તેઓ સફળ નથી યતા.

નવા પુસ્તકોની યાદી
સંસ્કારિતાને ઇંચરૂ શી. ૩-૦
કોઈ ગોરા કોઈ કાળા શી. ૭-૦
આ ઝોશીસેથી મળશે.
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

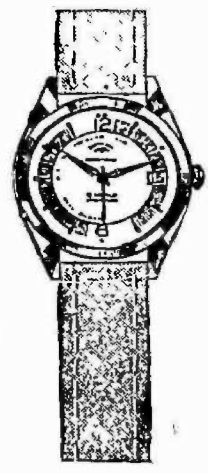
શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !
સીઓ અને પુરૂષો માટે
ઘડીયાળ !
૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
આટોમેટીક કેલેન્ડર.

- * રોમર
- * રોહરી
- * લેડો
- * રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે
બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.
વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વિવિધ વર્તમાન

અંગ્રીજીઆરને પશુ વલ્લભતામાં જવાબદાર રાજતંત્ર મળશે

અંગ્રીજીઆરને બંધારણીય સુધારા આપવા બાબતમાં તપાસ કરી રીપોર્ટ કરવા સર હીલરી વલ્લડનું જે કમીશન નિમણું હતું તે કમીશને મળ્યા એ મહિનામાં પોતાનો રિપોર્ટ પેશ કરતાં એ રીપોર્ટમાં કરવામાં આવેલી બહા-મણીને અનુસરી હવે અંગ્રીજીઆરમાં રાજદારી સુધારા કરવા માટેની દર-ખાસ્તોવાળું બીલ અંગ્રીજીઆરની ધારા સભામાં રજૂ થનાર છે. આ બીલ પાસ થતાં તેમાંની દરખાસ્તો સુબળ ૧૯૬૧ના નવ્યુઆરીની ૧૭ અને ૧૯૬૦એ અંગ્રીજીઆરમાં સુટણી થશે અને અંગ્રીજીઆરને જવાબદાર સરકાર આપશે.

સુટણી પછી નવી એકઠેકયુટીવ નીમણી, તેમાં વડા પ્રધાન અને બીન સરકારી ચાર પ્રધાનો હશે. ઉપરાંત સીવીલ સેક્રેટરી, એટર્ની જનરલ અને ફાઇનન્સીયલ સેક્રેટરી સભ્યો તરીકે રહેશે.

ધારાસભામાં ૨૨ લોકસ સભ્યો, પાંચ સરકાર નિયુક્ત સભ્યો અને ત્રણ નવી એકઠેકયુટીવના એકસ ઓપીસીસી મેમ્બરો રહેશે. આ ફેર-ફાર અંગ્રીજીઆરને જવાબદાર રાજતંત્ર સુપ્રત કરે છે.

રેસીડન્ટની સલાહથી સુલતાન રપી-કરની નીમણું કરશે જે ધારાસભા બહારનો હશે. ધારાસભાની પહેલી બેઠકમાં સભ્યોમાંથી ડેપુટી સ્પીકર સુટારો.

પૂર્ણ રીપોર્ટમાં બહામણ છે કે વિરૂદ્ધ પક્ષના નેતાને સરકારે માન્ય રાખવા અને તેને ખમાર આપવો. આ બહામણ પશુ માન્ય રખાઇ છે. બ્રાટીશ નીતિ સુબળની આ બહામણ છે.

કામ કરતાં વાંદરાઓ

હાઉસરટન (રેક્સ) રાચરચીયાં ખનાવનાર એક માણસ એવો હાલો કરે છે કે મારા આધુનિક જીવનમાં હું માણસો વિના ચલાવી શકું તેમ છું. એ માટે મારી પાસે આપમેળે ચાલતી યંત્રચત્રા નહિ પણ ચાલાક વાંદરાઓ છે. એણે પોતાના કાર-ખાનામાં ત્રણ વિગ્ગાજી વાંદરાઓ કામે લગાડ્યા છે. તેમનાં નામ છે ફડગી, પડગી અને બોબી. તેમને લાંબા સમય સુધી તાલીમ આપવામાં આવી છે. તેથી પોતાના કામકાજ માં કુશળ બની ગયા છે. તેઓ પુરસીની માહિતી કવર બેસાડે છે, આરામ પુરસીનાં પેડાં ચડાવી આપે છે, રાચરચીલાને પેક કરે છે અને ખીલી ઠાકીને પાકું પેડાં કરે છે.

જો આ રીતે બરાબર ચાલ્યા કરશે તો જે માનવી ફેરબેનની દેખરખ ડેડળ બધા જ કામ માટે વિગ્ગાજી એને રોકી દેવાની તે આશા રાખે છે.

ચેરીની કાતુ કચેરી કરી

ચાલુ થઈ તાજેતરમાં બંધ-રહેલ કાતુની ચેરી ચાખા અને અન્ય જાણી કચેરીઓ પુનઃપ્રુલી મધ છે જેમ શાખાના પ્રમુખ બેસક મથેંગીએ જાહેર કયું છે. એમણે કહ્યું છે કે કચેરીનું કામ કાજ ચાલુ છે. જે લોકોએ આમલે દિવસે કચેરી બંધ કરી હતી તેમણે મને ચાવીઓ સોંપી દીધા છે, અને તેમની મુશ્કેલીઓ સંબંધે એક પ્રતિ-નીધીમંડળ મોકલ્યું છે. આ ફરિયાદો સાંભળવા ને નિર્ણયો લેવા હું સંબંધન સમીતીની બેઠક જલદી બોલાવનાર છું જેમાં ગીચુર અને જોગવાડા હાબર રહેવા વર્ગી છે. નવેસરથી હોલિવારોની સુટણી કરવી કે નહીં તે પણ વિચારાશે. કાતુના મદદનીસ મંત્રી જોગવાડા ચેરી પહેંચી મળા છે.

કેંગ્રેસે નીમેલી સુટણી સમિતિ

નેરોબી ખાતે ધનિયાના ઇન્ડીયન કોંગ્રેસની રટ-ડોમ કમીટીએ એક સુટણી સમીતીની રચાવના કરી છે. આગામી સુટણીમાં પાંચ અનામત બીન-મુસ્લીમ જોશીયન બેઠકો માટે કોંગ્રેસ ઉમેદવારોને ટેકા આપે તેવા કોંગ્રેસ સંમેલનમાંના ડરાવના અનુ-સંધાનમાં આ સમીતીની રચના કરાઇ છે.

સમીતી આશરપદ ઉમેદવારો પાસે થી અરજ મંજાવશે અને તેમને કેંગ્રેસ વતી સુટણીમાં ઉભા રહેવા ટીકીટ આપશે. કેંગ્રેસની નીતિ અને સુચ-નેની બળવણી સંબંધે આવા ઉમેદ-વારોએ એક પ્રતિસાપત્ર પર સહી કરવી પડશે.

સા. રોડેશીયામાં

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટમાં બેબર સભ્ય મી. જોન રોનેહાઉસે એવી દરખાસ્ત સુધી છે કે સાઉથ રોડેશીયામાં મતા ધીકારમાં ફેરફાર થવાની ખાતી મળતા સુધી સાઉથ રોડેશીયાનું નવું બંધારણ સુલતી રાખવું અને આ બાબતમાં વિચારણા કરવા લંડનમાં બ્રીટને બંધારણીય પરિપદ બોલાવવી.

વિનોબા ભાવેના શેટાઓ સુળ કોપી

પોસ્ટલ સાથે શી. ૩-૬ લખો : 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

ચાંદી જેવો ચળકાટ !!!

સ્ટેનલેસ-સ્ટીલના વાસણો. તેમણે સુંદર, ચળકાટમાં ચાંદી મતે તે સંધો અબર બરી રાખે કલાપી કટક નહિ. રસોડામાં કે ટેબલ ઉપર જ્યાં મુકે ત્યાં બધું જબમગી રહે, પીરસેલી રસોઈ પશુ દીપી ઉઠે, મહેમાનો હોંસથી ખાધ શકે. તુટે નહિ અને ધોવામાં ધણાંજ સહેલાં, વર્ષો સુધી વાપરી જનમાં પદ અને જિનેને ભેદ આપવા માટે અતિઉત્તમ લોટા, પવાલાં, વાડકા, ભમ તવેલા, તવેચા, કડણી, ઘાંચી, અમલા, ચોખા માટે ખાસ પંજા અમલા, બચની, દીવી, ચા-અરણી, અમરબની-સ્ટેનલ, વિગેરે.

તદન કીકાયત ભાવે મળશે. વહેલા તે પહેલા. માત્ર ઘોડાંજ મંજાવ્યાં છે. વેપાર માટે ઇન્ડેન્ટ પશુ કરી આપીએ છીએ. મળવાનું ટેકાણું : માળરો હેટર્સ (પ્રો) લી.

(ભાખાલાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ) ફો નં: ૮૩૫-૭૪૬૧ — પહેલે માળે, — પો. બો. ૫૨૫૭. માસ્તર જેનશન્સ — ૩૪ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેહાનીસબર્ગ

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગ.

(વહાણમાં આવેલો તાજે માલ) હોલસેલ વેપારી ભાવે

ત્રણ ગુલાબ ૩ તોલા ૩૭-૬ ડબ	સુમંધ રાણી	૫	૩૩-૦
(પાટળી અને નડી લાકડીમાં મળશે)	"	૨	૨૬
ગેટવે બોર્ડ ઇન્ડિય ૩ તોલા ૪૫-૦ ડબ	"	૧	"
" " " ૬ " ૬૦-૦ "	"	૧	"
વચેલી ... ૨ " ૧૮-૦ "	લતા મંગેસકર	૧	૪-૦
" ... ૧ " ૬-૦ "	ચંદન ધૂપ ૧૬ લાકડીને ૧૦૦		

ઓડર સાથે રોકક — ફરબન માટેના ભા

હમારી પાસ અસલી બાસમતીના ચોખા પશુ છે બાસમતી ચોખા શી. ૧-૦ રતલ. (ઓછામાં ઓછા ૧૦૦ રતલ મળશે) અમે નીચેની વસ્તુઓ હાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. સારો અને કીકાયત ભાવે મળશે.

અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો :-

દરેક ભતના ઇન્ડિયન ઘાળ, મશાલા અને કરીયાણું, એ બહામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને દરેક ભતના ઇમ્પોર્ટ ચોખા.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail 81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Telegraphic Add. "BHAISONS"

પો. બો. ૫૩૬૦ — રેલીશીયન ૩૩-૫૬૨૦

લગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટૅઇલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ચોસરી, માધામાં નાંખવાના ભત ભતના રેસી તેલો સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એક્યુચીન્યમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધીઓ-કેમબોર્ડ અને સ્ટ્રાઇકર તથા બીજા અનેક રેશી ચીજો કીકાયત ભાવથી મળશે.

હિંદના સમાચારો

તા. ૨૯-૧૧-૧૯૬૦.

ભારતની પ્રગતિએ અમને કહુને ઉત્સાહિત કર્યા છે

નવી દિલ્હી : બમ્બે વડા પ્રધાન શ્રી આને મહાન લોકશાહી પ્રયોગ કરી રહેલા ભારતની પ્રશંસા કરતાં કહ્યું કે 'તમે અહીં જે પ્રગતિ કરી છે તેથી અમે પ્રેરણાહિત થયા છીએ અને અમને એમાંથી પ્રેરણા મળી છે. જો વધુ ઉત્સાહ અને રત્નેદયી તેને મનુસરવાનું આજી રાખીશું.'

ઇન્ડિયન કોલેસીલ ઓફ વર્ક ઓફ ઈન્ફોર્મેશન બમ્બેના વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે જે કે લોકશાહી પદ્ધતિની સરકાર ઇચ્છનીય છે પરંતુ તે સાથે લોકશાહી તંત્રને અમલ કરવાનું સુરક્ષે છે. જે આપણે લોકશાહીને જીવંત રાખવા માગતા હોઈએ તે આપણને જે વાતની ખાતરી હોવી જોઈએ કે આપણે જેમને સુદી ગોઠવી એ છીએ તે વ્યક્તિ નૈતિક રીતે શક્તિ ધારી છે. એ નૈતિક શક્તિ/વચરની લોકશાહી અસ્થિર અને અસ્થાયી પાયા પર સ્થાપેલી ગણ્યારો.

ભારતને ઉલ્લેખ કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે આપણામાંનાં જેઓ લોકશાહી પદ્ધતિને આવકારે છે તેઓ આ મહાન દેશમાં હજી સ્થાયી લોકશાહીને સ્થગતાથી જે અમલ મધ રહ્યો છે તેને નીરૂપી રહ્યા છે.

કોલેસીલ પ્રમુખ શ્રી એચ. એન. કુંઝરે શ્રીકેતુ વિરો મોક્ષતાં જણાવ્યું હતું કે તેઓ માત્ર ચાંતિના પ્રતીક નથી પણ ઈક્ષુ-પૂર્વ એરિયન દેશો ના આચારીય સમાન છે.

દાદરા-નગરહવેલીને હાલમાં ભારત સંઘમાં નહિ લેવાય

નવી દિલ્હી : વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુ એ આને લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે દાદરા-નગરહવેલી વિસ્તારને ભારતીય સંઘમાં સમાવિષ્ટ કરવાની લાંબી પરિષ્ક પંચાવત્સી વિનંતીને હાલ તુરં માન્ય નહિ રાખવાનો સરકારે નિર્ણય કર્યો છે.

શ્રી નહેરુએ શ્રી એસ. એન. દાસના પ્રશ્નના જવાબમાં વધુમાં કહ્યું કે આ વિસ્તારને ભારતમાં સમાવી દેવામાં કોઈ પ્રયત્ન અવરોધ નથી. પરંતુ એમાં કેટલીક સુરક્ષાઓ છે જેને પણ સરકાર ખારે તે પહેલાં વળી શકે એમ છે. પરંતુ આ પ્રશ્ન પર પૂર્વ-વિચારણા કર્યા બાદ સરકારને લાગ્યું છે કે હાલને તબક્કે આ વિસ્તારને ભારત સંઘમાં સમાવવાનું ઇચ્છનીય નથી.

ગુજરાતમાં ત્રીજી રીફાઈનરી પશુ સ્થપાયે

પટના : આજી અને બજતજી ખાતા ના પ્રધાન શ્રી કે. ડી. માલવિયે પત્તકારો સમક્ષ જણાવ્યું કે ત્રીજી યોજનાના સમય દરમિયાન કેન્દ્ર સરકાર ગુજરાત ખાતે જાહેર વિભાગમાં ત્રીજી તેલ રીફાઈનરી સ્થાપવાનો ઇરાદો રાખે છે. તેમણે કહ્યું કે અત્યાર હગીમાં ખીદારમાં તેલ સાંપડ્યું નથી. આમ છતાં તેલ અને ગેસ પંચે જર્મન ટીમ ના સહકારથી પોતાની પ્રવૃત્તિઓ ખીદારમાં વિસ્તારી છે અને ચંપારણ જીલ્લામાં જર્મનીની પ્રાથમિક સર્વે કરી રહ્યું છે. ખીદારમાં તેલ મળશે કે નહિ તે કહેવાનો આ સમય હજી વહેલો કહેવાય.

જરાનીમાંની તેલ રીફાઈનરીનું સ્થળ ખલ્દી ખીદારની બહાર સ્થાપનાર છે એવા અખખારોના દેવાલો કાચા હોવાને તેમણે ઇન્કાર કર્યો હતો. તેમણે સાફ સાફ કહ્યું કે જર્મનીનું સ્થળ ખસશે નહિ. રીફાઈનરીનું બાંધકામ આ શિયાળા દરમિયાન આરંભારો.

ગોપાળ ગોડસેને સુકત કરવા અંગે સર્વોચ્ચ અદાલતે માગેલાં કારણો

નવી દિલ્હી : મહાત્મા ગાંધીની હત્યા સંબંધમાં જન્મદીપની સળ ભોમની રહેલા ગોપાળ વિનાયક ગોડસેને શા માટે સુકત નહિ કરવા તેના કારણો દર્શાવવા અંગેનો એક રૂલ સર્વોચ્ચ અદાલતે મહારાષ્ટ્ર સરકાર પર પાઠવ્યો છે. ગોપાળ ગોડસેએ કરેલી હેમિયસ કારપસ અરજીની પ્રાથમિક સુનાવણી બાદ આ રૂલ પાઠવાયે હતો. અરજી સુનાવણી તથા સપ્ટાઈ બાદ થશે. આ પહેલાં પોતાની મુક્તિ માટે વિનંતિ કરતી ગોડસેની સાત અરજીઓને અદાલતે રદ કરી હતી.

હાલની અરજીમાં તેણે એવી રાદ માગી છે કે મહારાષ્ટ્ર ને કેન્દ્ર સરકારો એ તેની જાળમાં આપેલી અમુક છુટ-છાટિને લક્ષમાં લેતાં તેણે તેની જન્મ-દીપ સળની મુક્ત પૂરી કરી છે. તેથી તેને મુક્ત કરવો જોઈએ. અદાલત સમક્ષ ગોડસેએ પોતે પોતાની અરજી માટે દલીલો કરી હતી.

બાવ-સપાટી આગામી સ્થિર રાખવાની નીતિ

નવી દિલ્હી : લોકસભામાં આયોજન ખાતાના નાયબ પ્રધાન શ્રી એસ. એન. મિશ્રે આને એવી માહિતી આપી હતી

કે બાવોને લક્ષ્મી સરકારની સ્થિત નીતિ એવી છે કે, જનાજ જેવી આવરુક ઝીલોના હાલમાં જે બાવ હોય તે જ ત્રીજી યોજનાનાં વર્ષોમાં જળવાય રહેવા જોઈએ.

અનાજના બાવોમાં અને તેમાં પશુ ચોખ્ખાનો બાવમાં તાજેતરમાં વ્યાજ રહેલા બાવપટાડાને આવકારપ્રદ પ્રવાહ તરીકે વર્ણવીને શ્રી મિશ્રે જણાવ્યું હતું કે, આ બાવપટાડા માત્ર મોસમી છે કે, કાચમી છે તે જેવા સરકાર પરિ-રિથિતિ પર નજર રાખે છે.

શ્રી ડી. કે. શાધરીએ પૂછેલા પ્રશ્નના ઉત્તરમાં શ્રી મિશ્રે આ પ્રશ્નને જણાવ્યું હતું. શ્રી શોધરીને પ્રશ્ન એવો હતો કે, બાવોની સપાટી ત્રીજી યોજના ની માત્ર શરૂઆતમાં કે અંતમાં અથવા યોજનાનાં વર્ષો જ વર્ષોમાં રિથર રાખવાની સરકારની નીતિ છે?

શ્રી પાટીલે એક સભ્યના પ્રશ્નના ઉત્તરમાં કહ્યું હતું કે, ખેતી ઉત્પાદન ની ઝીલો અંગે સલાહકાર સમિતિ નીમવાને ખ્યાલ પડતો મુકાયો નથી. 'જન્મજીમિ'નું નવું અકોરણ પરિવાર

સૌરાષ્ટ્ર રૂરની ન્યાં ન્યાં પ્રવૃત્તિ ચાલતી હોય તેને લક્ષતા સમાચારો રચી કરતું 'પરિવાર' નામનું માસિક તા. ૧લી ડીસેમ્બરથી શરૂ થનાર છે. એમાં સંસ્થામાં કામ કરતા કાર્યકરોની કાર્યસિદ્ધિ કે અંમત જીવનમાં બનેલા વિશિષ્ટ પ્રસંગ સમાચાર રૂપે પ્રગટ થશે. સંસ્થાના કાર્યકરોની, સંસ્થા સાથે સંકળાયેલા એજન્ટો અને ખપ્પર પત્રીઓની કોઈ વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિ કે પ્રગતિની કથા તેમજ તેવા જીવન પ્રસંગો, અનુભવોને લેખો પશુ તેમાં રચી થશે.

ફૈડે ફાઉન્ડેશને ભારતને આપેલી વધુ રકમની ગ્રાંટ

ન્યુયોર્ક : ભારતમાં અમેરીકી યુની-વાસટીઓ તરફથી અપાનારી શિક્ષક કેળવણીથી માંડી આર્થિક વિકાસના વહીવટી તંત્રના ક્ષેત્રને આવરી લેતી તાલીમો અને સલાહ સૂચનાની સેવાઓ માટે ફૈડે ફાઉન્ડેશને કુલ ૧૬૯,૬૪૦ ડોલરની ગ્રાંટ જાહેર કરી છે.

ભારતના વિકસતા જતા જીવોમાં યી ઉપરિચિત થનારા કામદારો અને સત્તાવાળાઓ વચ્ચેના સંબંધો અંગેના

પ્રશ્નો તપાસવા માટે કુલ ૬૪,૬૪૦ ડોલરની રકમ અપાઈ છે.

આ રકમ પાંચ સંસ્થાઓ વચ્ચે વહેંચી આપવામાં આવી છે. ધી ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી ૩૬,૨૩૦ ડોલર, લખનૌ યુનીવર્સીટી ૧૮૩૦ ડોલર, પટણા યુનીવર્સીટી ૬૨૨૦ ડોલર, તાતા ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ સોશીયલ સાયન્સ ૫૨૦૦ ડોલર અને ધી ગ્રેવીયર લેખર રીસેચન્સ ઇન્સ્ટીટ્યુટ ૧૫,૧૬૦ ડોલર.

તાલીમી વ્યવસ્થાપક મંડળના કાર્ય-ક્રમો જેવા કે ગ્રામ્ય વિકાસ પ્રવૃત્તિઓ, શિક્ષક કેળવણી અને શહેર વિકાસ કાર્યક્રમને આગે ધપાવવા સલાહ સૂચનો આપનારાઓ માટે ૧,૦૫,૦૦૦ ડોલર ની રકમ અપાઈ છે.

વિનોબાની બિમારી

જમલપોર : શૂદાન નેતા આચાર્ય વિનોબા બાવેની તબિયત નાદુરસ્ત બની છે, તેઓ હાલ અગ્રેથી ત્રીસ માઇલ દુર આવેલા સીંહદરા ખાતે છે. તેમને પીઠ પાછળ અખત દુઃખાવો થાય છે અને તેઓ વાત કરવાને પણ શક્તિમાન નથી. ડોક્ટરોએ સારવાર કર્યા બાદ તેમની તબિયતમાં કંઈક સુધારો છે.

હીંદલરની નિશાનખાણમાં વડોદરાના કૌચદ પ્રથમ આલ્બા

વડોદરા : ભારત જરના પોલીસ અમલદારોની ઉત્તર પ્રદેશના સીતાપુર ખાતે યોજાયેલ રિવોલ્વર યુદ્ધ દરિદાઈમાં, તમામ રાજ્યોના પોલીસ સભ્ય ઇન્સ્પેક્ટરથી માંડીને ડી. એસ. બી.નાં દરજ્જા સુધીના અમલદારોએ ભાગ લીધો હતો. આ દરિદાઈમાં વડોદરા જીલ્લાના ડેપુટી વિભાગના પોસર્ક. શ્રી એચ. એન. સૈયદ સર્વ પ્રથમ આવીને ગોઠ મેડલ અને ટ્રોફી જીતી આબ્યા છે.

યુક્ટીપીએ, ઇન્કમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ કલેક્ટર-સ અને ઇન્સપેક્ટર-સ માટે મળ્યા :

આર. વીકુલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, મેહાનીસબર્ગ, ફોન ૨૩-૧૬૫૪.

માસ્ટર પ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાયબન, રેશમી તેમજ સુવશાહ કાપડ, સીંચાણ લાળકો અને પુક્રી માટે ઉત્તમ નવનાં વુલન જર્સી, પુલોવર, મરડીન-સ અને જમ્બાઓ માટે—શુદીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્ડેટસ, રોલ્સ; નેપાળી-સ વિગેરે.

દરેક ભાવના માલ માટે તપાસ કરવા બહામજી.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

વાર્તા

સુવૈચ્છિક ધન

શ્રી. ગોવિંદલાલ ચાંપાનેરી, હુઆરુથા

વૃદ્ધો યમાં એ આલિશાન મહાન સહુને માટે એક આકર્ષણ બની રહ્યું છે, અલાપિ એ વિલામદિરના ઉત્તરોત્તર વિલાસ થતો રહ્યો છે. એમાં સારી સંખ્યામાં બાળક-બાળકોના અભ્યાસ કરી રહ્યાં છે-સંસ્કારના પાન કરી રહ્યાં છે. એમાં ધાર્મિક, નૈતિક તેમજ સારિકારિક વિષયો અગ્રપદ છે.

અન્ય સ્થળેથી પધારેલ આમંત્રુકો પણ એ શિક્ષણ સંસ્થા અને શિક્ષણ પ્રત્યે પ્રથમના હુદ્ગારો કહે છે. સુકત કંઈ વખાણુ કરે છે. એવું એ વિલામદામ ઠાણે ઉણું કહ્યું હતું એ વિષે સ્વાભાવિક સહુ કહેઈને હુદ્ગારા થાય છે. તેનો પ્રત્યુત્તર વાળતા એ વિલામદિરના અધિપતિ સહુ કહે છે.

આમારા આ મામમાં એક ધનાઢય વ્યક્તિ યદ્ય મયાં. તેમણે જીવનમાં બાળવયથી ધન ઉપાર્જન પ્રતિબ્ધ પોતાની સમગ્ર દષ્ટિ કેન્દ્રિત કરી. એ બધમાં ગણના ન હોતા. જીવનમાં એમણે કંઈ કમાણી કરી હતી તો તે ધન-દોલત, પ્રપંચ, હુસ્વાધ, ઉતરપીડી વિગેરેમાં સમાવી હતી. જીવનનું એકજ ખયે અને તે પૈસા અને એની સાથે સંકળાયેલાં કુચ્છો. તેણે રાત ન ભેંધ, દિવસ ન ભેંધ; એવા અતિ પરિશ્રમ કરી ધન-કમાઈ-કંચુસને પશુ ટપી ભય એ રીતે ધનનો સંચય કર્યો.

આખરે એ ધનપતિ મારે સુખ કયાંયે ન હોતું. ધન તો હતું પણ બાળકો ન હોતા. તેની ચિંતા રહેતી. તે લાંબે ગાળે વિધિ વચાત પ્રાપ્ત થયાં, અને એ કુ:ખ ટળ્યું. ડોસાને બાવિ ના રૂઝીનાએ ઘેલો મનાવ્યો અને તે માંડપણ્યમાં ડોસો જાંત બુદ્ધ્યો. બાળકો એ પશુ ફક્ત ધન કમાવા પ્રત્યેજ ગનહદ પ્રોતી કેળવી. વળી તે જી, કપટ અને પ્રવચ્ચથી તેઓ પશુ શિક્ષણ પ્રતિ વળ્યા નહિ. શિક્ષણુ વિદોણા રચ્યા એટલે સંસ્કાર વિદોણા રહી ગયા. સંસ્કારમાં ફક્ત ધનજ મેળવ્યું, વિલામદી સાચું ધન કમાવાનું ચૂક્યાં.

સમય જતાં તે બાળકો મોટા થયાં. અને એક મેક પ્રત્યે અવિશ્વાસ, ધ્રુષ્ણા અને વેરવૃત્તિ વધારવા લાગ્યા. ડોસાને એની ચિંતા યવા લાગી. ડોસાની ઉંબ રાત્રે ઉઠી જતી, ઉપાધીની પરપરા નો અત આવવા ન લાગ્યો. એવે ડોસાએ સહુને નાથ્યા-લગ્નથી જોડ્યા. કે જેથી એ સંસારની ઉપાધિમાં મહું બુલી વ્યથ-વિચારી ભય.

એ બધા સંસારી થયા પણ એ સ્વભાવમત યંચું હોય તે ભય ખરું! એ સંપ અને અકરામિતા કુદંબમાં હોવા ભેદએ તે રહ્યાં નહીં. એમાં ઉંડેથી ડોસાની એક તરશી ડોરવણી પણ કામ કરી રહી હતી. અને તેથી તણેવ દીકરાઓ વારાકરથી ડોસાથી

હુટા યદ્ય રહેવા લાગ્યા. ડોસાએ સહુને ખપ પૂરતો દિરસો આપી છૂટા કર્યા. ડોસાનો કામ જોણા ધવાથી એ તો જોર નિર્યા. બધાજ જુદા માગેએ સંચયા. અને એ ડોસાની ધનાઢય તરીકેની થોડી બણી આપરતું લીલામ કરવા લાગ્યા. રહી સહી પ્રતિષ્ઠા પ્રમાવવા લાગ્યા.

એ ડોસો બધપણ્યમાં એકલો અટલો થઈ ગયો. ધર્મ પ્રત્યે પણ એને ચિત્ત ચોંટતું ન હોતું. એ એના સ્વભાવમાં નહોતું, એની પત્ની પણ એની આગમ્ય સ્વર્ગે સીધાવી, અને એ ઉપાધિ નાંથી સુકત થઈ. અંતાપ રહી એકલો એનેજ. ડોસાના આખરી દિવસો મથાવા લાગ્યા. કુદંબમાં બધા વચ્ચે ની વેરવૃત્તિ એટલી બધી-વધી કે દીકરાઓ એકબેકનું તેમજ પિતાનું મોં જોવા પણ રાજી ન હતા-દરેકને એતા પણ નહિ. ડોસાએ પણ દીકરાં જોને એક પાક પણ ન આપવાને નિર્ણય તો કરીજ દીધો હતો. પણ પોતાની મિલકત નાહકની વેડાઈ ન ભય તે મારે એને યુખ ચિંતા રહેતી એનો જીવ પૈસામાં હતો. અંતે એના કંઈક પૂર્વના સુહૃદો એની વહારે ધાવા હોય એ રીતે એને ધન-ઉમદા વિચાર સુઝ્યો.

એ ઉપમાથી જગજી પડ્યો. રવરથ થયો. એને રવન લાખ્યું. એનું જીવન ધન્ય મર્યું. પોતાના બાળકોના જેમ સંસારના બાળકો સંસ્કાર ધન-વિલા વિનાના ન રહે એ માટે એણે વિલ કહ્યું તેમાં આમના પ્રતિષ્ઠિત માણસોને બોલાવી તેમની સંમતિ લઈ તેમના નામે લખાવ્યાં તેમને આખી મિલકતમાંથી વિલાલય ઉણું કરવાનું સોંપ્યું, અને એ વિલાલય પર સંસ્કાર ધનજ સવૈચ્છિક છે, એવી તકલી મારવાનું સૂચવી એ ડોસાએ નચિતે પ્રાણુ તળ્યો.

એજ આ બળ્ય ધમારત. ટોચ પર એજ એ વડીલનો જીવતવિચાર-પ્રતીકર્ય છે.

તે તરક યુન: નજર ફેંકી એક આમત્રુકે એ કુબેરપતિનું નામ ભણવા આતુરતા દર્શાવી. પેલા અધિપતિએ એ વખતે અલ્પ જોન સેવી મીકું રિમત કરી આમળ કહ્યું, 'એમની જોદાઈ એ માગા મૂકી. એ એટલા નિસ્વાધ્ય બન્યા કે પોતાનું નામ સહુક ન કહેવાતું, કશે એમનું ચિત્ત ન યુકવાતું એ પણ વિલમાં નેધી મયા-એને જીવનનું સર્વસ્વ મણી મયા.'

તેમાંથી એક આમત્રુક એ બળ્ય ધમારત પ્રતિ વિરમયુકત દષ્ટિ ફેંકી યુકત પ્રથમ કરતા આતમચાત બોલી કહેયો.

- ધન્ય એ ડમારક!
- ધન્ય એ ડોસો!
- ધન્ય એ ડાન!

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુસ્તી જમણના અને સ્પેસ્મલીટ બીએ.

શ્રી કેપીટની અંજલ કેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના જાઈ પણ મામમાં તમારે યુદ્ધમે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડ્રાક્ટ કરીશું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટે

(ધી કેનર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીમામ: KAPIT

આહુ, લસણુ બબર લાવ, નારીએજ નં. ૧ રી. ૧-૦, બેગ (નંગ ૧૦૦) રી. ૬૦-૦.

કુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુકલેયર બબર લાવ, બટાટા, ફગરી (કાંઠા), સુકા બાલ મરચાં, હુમલા, સુકા ઝીયા (ઠાલા) સોનેરી રબરો જોળ, દરેક ભતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશાં રોડે રાખીએ છે. મ્યુરી અને ચેવલી પાન બબર લાવ, પોસ્ટલ બાઈ. સુરણુ, રતાજી, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાહ છે. રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બલજીવન કોંગોના જોરદારો ઉપર ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ ક્લાવી ચોક્કસ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) L WHOLESALE FRUIT MERCHANTS P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ચુકકીપર, મુસાહરી, વીમાનાં અને જનસલ એજન્ડ હીંદુસ્તાન અજર ફુડીયાના કોઈ પણ કામની હવાઈ રિચાઈ બજાર માટે યુસાફરી કરવા ધેરે જઈ અમારી મારફતે જુલેમ કરે છ'ડા, આજ, ચોરી, હુસ્બ, અકરમાત, પેદાશાસ, વિગેરેના વીમા ઉતરાણી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા સેવન્યુ સર્વિસેસ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને બાબતોમાં કંઈ પણ ક્ષી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ આસ્ટ્રેલીયા અને ઈનરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Office: 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone: 339033, Johannesburg.

Residence: 52. Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone: 330814, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એડમ્સ સુદ, હાઈનોમરમ સુદ, વેડરેશન, હેરસીય વેડર, સાઈક મોઈ એફીસ ડેકે, જુક ટેક્સ, ટેબલ, તબન કોફીચલ ભાવે ખરીદી શકેશો. અને પધારી લાભ લેવા સુકચો નહિ.

—એડમ્સ, ટેબલ અને કીચન હેરેચર—

જે હમારી કેખરેખ નીચે તર્થવાર થાય છે. તેનો રસા હમેશાં વર્ધવાર રહે છે. માત્ર રોડા લાંબોના પ્રાઈસ લીસ્ટ જમાવો અને વેપાર આગલ વમારો.

L. MISTRY 51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.